

DISPUTATIO INAUGURALIS
De
ATTENTATIS
APPELLATIONE
PENDENTE,

~~XXVI~~
1626, 4
4 // M

Quam

Divina annuente Clementia
ex Decreto

Magnifici Nobilis & Amplissimi Jctorum Ordinis
in incluta Salana

Sub Praesidio

Viri Amplissimi, Consultissimi, Clarissimi

Dn. JOHANNIS SVEVII J.U.D.
& Prof. Publ. Dicasterii Provincialis, uti & Scabinatus
Assessoris meritissimi, Promotoris ac Praeceptoris
sui summè suspiciendi.

52

Pro summo utriusque juris Doctrinae gradu, dignita-
tibus ac Privilegiis consequendis,

Publicae disquisitioni proponit

GEORGIUS HEINRICUS Springsfeldt
Vinariensis.

Ad diem 13. Maji
loco & horis solitis.

JENÆ

Typis JOHANNIS BEITHMANNI,
ANNO M. DC. XXVI.

Hh

Illustrissimorum nec non
Celsissimorum Principum ac Ducum
Saxoniae, Juliae, Cliviae ac Montium, Land-
graviorum Thuringiae, Marchionum Misniae, Comi-
tum de Marca & Ravenspurg, Dominorum in Ra-
venstein, &c. lineae Altenburgensis.

*Magnifico, Nobilissimis, Amplissimis,
Consultissimis VIRIS*

Dn. Cancellario, ac Dnn. Consiliariis

Dn. Bernhardo Bertram J. U. D.

Dn. Davidia Raschaw in Kemberg.

Dn. Martino Mendio J. U. D.

Dn. Rudolpho à Bunaw in Buchnaw/
vff Bueg / Brand vnd Knau.

Dn. Augusto von Starschedeln / Præfe-
cto Aulae.

Dn. Casparo Facio Jcto.

*Dominis suis Patronis ac Promo-
toribus devotè suscipiendis*

hocce experimentum, Docto-
rale in ulterioris favoris incita-
mentum offert ac dedicat.

Auctor & Resp.

IN NOMINE DOMINI NOSTRI
IESU CHRISTI

ad omnes actus omniaque consilia
semper progredimur

L. 2. C. de Offic. Præs. Præt. Africæ.

Προαύλιον.

Litis pendentia effectus est, ut ea
pendente nihil possit innovari,
daß an hängender Rechtferti-
gung nichts neues mag fürgenommen
werden. Clem. fin. & t. t. ext. ut lit. pend.
l. cum aliquis & ibi plenè per Bl. C. de
jur. delib. Wesemb. in par. C. ut lit. pend.
n. 3. Hinc cum appellatione legitimè ac ju-
ste interposita, litis pendentia quoq; induca-
tur, c. pastoralis 28. §. præterea de offic.
jud. delig. c. 1. de sent. & re jud. c. sæpè
contingit 44. versic. salvis de appell. re
ad tempus litis in prima instantia contesta-
ta reducta, l. ita demum C. de Procur.
Wesemb. in Comm. ad tit. C. de judic. n.
20. Maranta in speculo aureo 4. dist. 6.

A 2

n.

n. 16. Matth. Coler. in process. execut. p.
3. c. 12. n. 87. *Ideo causa in pristino statu
relinquenda, nec quicquam in ea innovan-
dum. t. t. ff. nihil nov. app. pend. Edictum
Justin. 8. c. 1. Secus enim si factum fuerit,
remedio attentatorum revocandum. c. non
solum 7. de app. lib. 6. & ibi gl. & Dd.
Nic. Anton. Gravac. in not. ad pract. Oct.
Vest. lib. 8. c. 4. n. 27. Rota decis. 185. in
no. Rob. Lancelot. tr. de attent. lit. pend.
2. p. c. 12. in præfat. n. 108. Henning. Gœ-
den. Consil. 56. n. 10. Daniel Moller in
Semestr. lib. 4. c. 32. in fin. de quo remedio
hac *Agonēſei* nostra, suppliciter prius impli-
rato SS. Triadis auxilio, ampliorem inda-
gationem suscepturi erimus.*

THESIS I.

At tentandi verbum idem ferè significat, quod
tentandi, nisi quod attentare significat, non simpli-
citer tentare, sed vehementer & forsitan etiam frequentius.
Particula enim ejusmodi quandoq; tantum ornant, quan-
doq; augent, quandoq; minuunt, *l. Gallus & ille casus ff. de lib. ac postho.*
ac generaliter significat, experiri ac periculum facere in quem sensum
Tiberius Imperator dixisse solitus est. Satius esse omittere, quod asse-
qui nequeamus, quam attentare turpiter, quod postea non efficimus.
Alex. ab Alex. 3. genal. 11. in fin. ac Cicero in Orat. Melius esse præterire,
quam

quam attentatum relinquere: *Secundum Aegid. Bellarmin. Decis. 18. oratio Conscientia* proprie in delictum sonat, cujus sententia est illud *Ulpiani in l. item apud Labeonem §. appellare ff. de injur.* appellare est blanda oratione alicujus pudicitiam attentare. Hinc dicitur tentare jurisdictionis auctoritatem, quae locutio apud Gallos etiam perquam usitata est, dum dicunt **attenter laruine ou abbaissement del' autorité de Justice.**

Post apud Theologos alia etiam tentandi est significatio, dum tam in bonam quam in malam partem accipi solet, de qua *vid. Magist. sentent. lib. 2. distinct. 21.*

Speciatim verò significat, lite judicio ve pendente innovare. Specialissimè verò & hoc nostro in casu significat facere, quod prohibemur, medio tempore appellatione pendente ab interlocutoria & de finitiva *C. non solum 7. de appell. in 6. Bl. Salic. & alii in l. appellatione C. eod. Hieron. Manfred. p. 7. de attentat. n. 2.* In quem sensum proprie etiam accipiunt Galli, **attenter au præjudice del' appell, passer outre non obstant l' appell.** Hinc revocare Attentatum est reducere ad pristinum statum post interpositam appellationem ante attentionem. *Gemin. in d. c. non solum in §. illa §. n. 3. de appell.* quod Gallicè **revoquer attentas** dicitur.

II.

Attentata definitio, innovata illegitima, lite per appellationem pendente, revocanda officio Judicis.

III.

Ut igitur Remedium attentatorum effectum suum obtineat, præsupponendum est, innovationem illegitimam seu cōtra jus factam esse. Jure siquidem clarè cautum est, ne quid appellatione pendente innovetur *tt. ff. & ibi Dd. com. nil. nov. appell. pend. d. c. non solum de app. in 6. 2. q. 6. c. post appellationem §. Ulpianus c. ad dissolvendum de desponsat. & n. pub. c. ad presentiam 16. & c. dilectis 55. de appellat. c. cum olim 32. de offic. deleg. c. licet 14. de sentent. Excom. in 6. c. dilecta 10. de except.* *Cammerg R. Ordn. p. 3. tit. 31. §. so mit vnd neben der Ladung. & §. vnd so dann. & §. vnd dieweil bißher aus dem Reichs Abs. zu Speyer An. 1570. in verb. in puncto attentatorum.*

A 3

Quod

Quod tam in causis beneficialibus quam prophanis. *Manfred. p. 7. n. 4. 12. & 13. Civilibus & Criminalibus verificatur. Franc. Herculan. tr. de attent. c. 29. n. 8.*

IV.

Hinc causam, appellatione pendente, in pristino statu, in quo post litis contestationem fuit, remanere oportet *l. ita demum & ibi Bret. Bl. n. 2. C. de Procurat. Villalob. lit. 4. n. 108. Hart. Hartm. tit. 1. O. 3. fiat. pract. Obs. 9. n. 10. & seq.* Ita ut executio sententiae latae, appellatione legitimè facta suspendatur, *Henning. Gaden. Conf. 56. n. 10.* ac quoad praesentem statum extinguatur *l. 1. ad SCt. Turp. c. venientes de jurejur. l. si causa cognita. C. de transact. Gail. 1. O. 144. n. 1. & O. 148. n. 10. Vult. 1. R. lib. 2. pen. n. 56.* Sic condemnatus de crimine, pendente appellatione non dicitur condemnatus. *l. 2. §. fin. de pan.* neque fit infamis *l. furtif. de his qui not. infam.* Et ita etiam condemnatus de crimine capitali, potest pende appellatione testamentum condere. *D. si quis filio §. hi a. omnes ff. de in jus rupt. l. qui latronibus §. fin. ff. de testam. Gail. lib. 1. Obs. 147. n. fin.*

V.

Quod de appellatione justè interposita dictum, etiam de decendio ad appellandum concessio intelligi debet, Paria enim quoad revocationem attentatorum sunt, esse appellatum, vel pendere terminum ad appellandum *d. c. non solum. Angel. in l. 2. C. de appell. Vital. in Clausul. nil. nob. n. 15. Hieron. Manfred. concl. 3. & concl. 120. de attent. Fr. Herculan. d. t. c. 29. n. 15. & n. 101. Roman. & Alexand. in l. possideri 3. §. si servus 10. Col. pen. ff. de acq. poss.* Quia dilatio 10. dierum concessa à jure ipsi condemnato ad appellatum non debet ei auferri *L. si ve pars C. de dilat. Aliàs enim per indirectum tolleretur beneficiū appellationis, quod fieri nequaquam debet arg. c. indultum de R. 1. n. 6.* Ita ut attentata intra decendium ad appellandum indultum sint nulla ipso jure, si aliàs appellatio esset justa *Federic. de senis Consil. 119. Manfred. Concl. 83.* Hinc post sententiam detorquendo, pendente decendio non potest procedi ad torturam. *Fr. Herculan. d. tr. c. 30. n. 10. & 11.* Quod tamen fallere existimant *Dd. in crimine fragranti, notorio ac atroci Manfred. Concl. 120.*

VI.

Patescit itaque si non innovatur, h. e. aliquid novi fit, quod ante litem in captam factum non erat, non dicuntur attentata, sed continuata magis. Neutiquam enim attentare ille dicitur, qui jus suum persequitur, & facit id quod facere consueverat, lite non inchoatâ, ut probat *l. 1. §. ergò. ff. nihil. non appell. pend. Ros. Rom. Decis. 43. & 44. de appell.*

In no. Et non tenetur quisquam dimittere jus suum & desistere à per-
secutione & continuatione juris sui vel possessionis propter contradi-
ctionem vel appellationem alterius. Cum nemini injuriam faciat, qui
jure suo utatur *l. nullus videtur ff. de R. I. Gail. I. O. 154. n. 3. Paris. Con-
sult. 39. lib. 1. c. cum teneamur de appellat.* Possessor enim pendente appel-
latione regulariter in possessione turbandus non est, multò minus pri-
vandus *c. 2. de seq. poss. Gail. lib. 1. obs. 147. n. 2.*

VII.

Fiunt verò Attentata vel per Judicem vel partem Utroq; casu re-
vocanda sunt. *Joh. Monach. in c. cupientes. n. 132. cum seq. de elect. in 6.*
Quoad partem, interest plurimum, utrum Appellans, an verò appella-
latus attentet. Appellans enim attentando de jure præsumitur ac cen-
setur appellationi suæ renunciare, facit se indignum appellationis be-
neficio *c. an sit 42. extr. de appell. Fr. Herzul. d. tr. c. 29. n. 150. & 218. & c.
30. n. 37.* Legis enim beneficio non fruuntur, quam contemnendam
esse censuerunt, *l. fin. §. 12. C. de jur. delib. c. quia frustra Ext. de usur. Ca-
poll. lib. 3. Consult. 21. n. 4.* Itaque sententia à qua statim transit in rem ju-
dicatam, Et Judex à quo perinde ac si nunquam appellatum fuisset, ad
executionem procedere potest. *c. an sit de appell. Mynsing. Cent. 2. O. 40.
& Cent. 3. O. 2. n. 6. Lanfranc. Decis. 443. Angel. in l. si contra ff. de ap-
pell. Innoc. in c. ex parte 2. col. Ext. de rescrip. Dd. in c. an sit & in c. cum
teneamur Ext. de appell. Jason. in l. naturaliter §. nihil commune 133. ff. de
acq. poss.* Actus siquidem litis pendentis contrarius inducit istam
tacitam renunciationem *l. si filius ff. de minor.* ac quia propria authori-
tate jus sibi dicendo videtur sprevisse Judicem, Unde ab eo meritò re-
pellitur *Bl. in L. prescriptione Col. 10. C. si contr. jus vel uti.* Prædicta
verò *Gailius lib. 1. Obs. 146. n. 14.* tunc demum procedere putat. Quando
attentata immediatè contraria sunt appellationi, ut si pendente appel-
latione, appellans adversarium suum, possessione de qua controversia
vertitur, spoliaverit. *Dec. Consult. 103.* Hoc itaque in casu, si appellans
in præjudicium appellationis attentaverit, appellatus attentatorum li-
bellium exhibere non habet necesse, sed ut attentatis probatis Judex ap-
pellationis statim causam tanquam desertam pro executione ad Judi-
cem à quo remittat. Ac ita in Camera Imper. observari, testatur *Gail.
d. Obs. 1. n. 15.*

IIIX.

Si verò Appellatus vel Judex à quo, appellatione pendente atten-
tent, & attentata sint notoria, tunc ante omnia à Judice superiori revo-
cantur, ac in revocatione ita sententionatur. *In Sachen Titii Ap-
pellanten wider Cajum Appellaten ist erkennen, daß gedachten Ap-
pella*

pellaten/ Auch Richter voriger Instanz gedachter massen zu at-
tentiren nicht gezeimet/ sondern daran zu viel vnd vnrecht ge-
than haben/vnd derowegen solche attentaten zu revociren vnd
auffzugeben seyn/ Als wir sie auch hiemit revociren vnd auffhe-
ben/vnd daß gemelt Appellat vnd Richter sich hinfüro desglei-
chen attentirens enthalten/ mit dem Anhang/ wo sie dem also
nicht nachkommen werden/ daß alsdann auff des Gegentheils
ferneres Anruffen der *declaration poena inhibitionis ergo* ergehen
sol/ was recht ist. Et eo casu Judices simul cum Appellato propter
attentata in expensas condemnari notanter tradit *Gaius d. Obs. n. pen.*
Judicis siquidem auctoritas non excusat attentatum Decius Consl. 103.
Et Confil. 200.

I X.

Porro, ut privilegium Attentatorum ex causa Appellationis lo-
cum fortiatur, requiritur justè ac legitime appellatum fuisse *l. his qui ad*
Civilia C. de appell. Vult. I. R. lib. 2. c. pen. n. 72. Daß die Appellation
förmlich vnd wie zu Rechte beschehen. Ubi enim Appellatio
est nulla, ibi etiam nulla sunt attentata *c. cum appellationibus de appell. in*
60. Vant. de nullit. artic. quo & intra qua tempora. n. 40 Hinc exoritur
disputationes illæ, de Justificandis Appellationum formalibus, quæ
consistunt in tempore appellationis interpositæ in apostolis, & in forma
appellationis. Atque ita Procuratores Appellantium, ante omnia co-
ram JUDGE appellationis, Appellationum formalia justificare oportet,
priusquam de attentatorum causa dignoscatur **Visitation Abschied**
des 60. Jahrs S. ansehend / alsdann / ibi sollen die Procuratores
gleich nach reproducirten Processen vnd Fürbringung der Ac-
ten/ oder Instrumenten Appellationum, vermög der Ordnung
die formalia der Appellation justificiren. Cüsner. in addit. ad Or-
din. Cam p 3 tit. 31. versic. Zu dem dritten S. dieses tit. Exinde
Judices super formalibus ita pronunciare solent. Aus ergangener
Rechtfertigung eingewanter Appellation erscheinet so viel, daß
dieselbe der Formalien halber bestendig / vnd derhalben die Sa-
che an vns erwachsen vnd devolviret, auch billich numals ihre
Rechtfertigung allhier nimpf. *Terminus in process. c. 13.*

X.

Justificatio verò formalium Appellationis ex iis potissimum de-
ducitur, quod sc. Appellatio facta fuerit intra decendum, à die senten-
tiæ latæ, quod scienti de momento in momentum currit. *Auth. hodie C.*
de

de appellat. Nov. 23. in pr. s. dilectus 32. in fin. de Elect. s. anteriorum 281.
 q. 6. Octav. Vestr. in pract. lib. 7. c. 3. n. 20. Mynsing. 5. O. 95. Specul. de ap-
 pell. §. restat 5. Versic. sed nunquid. Nisi sit continuum gravamen Auth.
 et qui C. de tempor. appell. Auth. hodie ubi gl. & communiter Dd. C. de ap-
 pell. Matth. Vvesembec. Consil. 110. n. 115. In ejusmodi enim gravamini-
 bus tam diu appellare licet, quam diu durat gravamen, sine ulla tempo-
 ris præscriptione. Sic Carceratus semper dicitur esse intra hos 10. dies,
 etiam si sint lapsi 30. anni, Daniel Moller. in Comm. ad Nov. Elect. p. 1.
 Const. 19. n. 12. Nisi expressè Judex illum justè carceribus mancipa-
 tum fuisse pronunciaffet, tunc etenim intra 10. dies appellare oportet.
 Nic. Anton. Grabat. in annot. ad pract. Vestr. lib. 7. c. 3. n. 56. Jure Saxo-
 nico in continenti à sententia provocatio interponi debet. Weichbild
 artic. 14. post princ. Landr. lib. 2. artic. 6. Reinh. p. 4. diff. 24. Matthe
 Coler. decis. 130. in fin. qui notat id perrarò servari, sed legitimum tem-
 pus observari. Speciale etiam in Ordinatione Judicii Curialis Ducum
 Saxonie, quoad interponenda appellationis tempus cautum est, ut Ap-
 pellationes & Leuterationes intrabiduum fiant, alias non recipiuntur,
 pendente sc. judicio, Also daß das Hoffgerichte noch nicht auffge-
 geben. Matth. Coler. decis. 291. n. 2.

XI.

Post quod facta fuerit gradatim ad superiorem, non ad minorem
 vel parem, sic etenim res nullum habere possit exitum, Cum à pari vel
 minori non inhibitiones, Compulsoriales, & alia id genus decerni ne-
 queant, & quidem proximum, non omisso medio. Maranta p. 6. de appel.
 n. 368. Cum Imperator non patiat in præjudicium inferiorum Or-
 dinariorum, & in damnum & molestiam litigatorum, ad se mediis omis-
 sis appellari. Alciat. in pract. fol. 209. ne jurisdictiones confundantur
 l. nemo C. de jurisd. omn. judic. Quod ipsum etiam comprobat Cam-
 era Imperialis p. 2. tit. 29. §. 1. Nisi Judex ad quem palam & evidenter
 denegaverit justitiam. Mynsing. Cent. 1. Obs. 67. Gail. 1. Obs. 119. n. 2.
 aut ex aliqua justa causa, puta suspicionis excommunicationis &c. fue-
 rit inhabilis Gail. d. l. aut remiserit causam sponte à se ad superiorem,
 aut longa consuetudo fuerit, omisso medio, superiorem adiri posse.
 Mynsing. d. Obs. 67. Benintens. decis. Bonon. 96. De Jure Canonico Pon-
 tificex omisso medio appellari potest. Mynsing. Cent. 2. Obs. 4. Guido Pa-
 pa de appell. q. 41. nisi Exceptio fuerit opposita Maranta p. 6. de app. n.
 370. Quod tamen in Imperio Rom. non observatur, Dum etiam à
 sententia Judicis Ecclesiastici in causa seculari seu prophana contra
 Clericum mota ad Cameram Imp. appellari debere, & non ad Pontifi-
 cem ejusve legatum, Ita ut posteriori casu Cam. Imp. per mandata sine
 clausula sub gravi pœna appellationis persecutionem inhibere, ipsamq;
 causam avocare soleat. Dr. Christian. Barth. in sent. Camer. p. 2. pag. 126.

B.

G.

g. Rosenthal. de feud. c. 11. q. 10. n. 7. Dn. Anton. Godofr. in disput. de
jurisd. Cam. lib. 30. § 31. ne causæ seculares paulatim extra Imp. Romo-
trahantur. Hinc benè Dn. Goden. Consil. 59. n. 12. scribit, ab Episcopo
qui habet feudum ab imperio judicante in temporalibus appellan-
dum non esse ad Archiepiscopum, sed ad Imperatorem. Vid. ea, quæ ex
ex usu Hispaniæ de appellationibus à sententiis Episcoporum ad Regem
directò, nequaquam verò ad Archiepiscopum dirigendis, scripsit Covarr.
pract. quest. 4. n. 2. Dn. Hilliger. in Donel. Enucl. lib. 17. c. 10. lit. x.

XII.

Dein, quòd appellatum fuerit in scriptis, si à definitiva appella-
tio fuerit interposita ex intervallo, Aliàs enim non valeret appellatio,
Non enim viva voce, prouttum fieri potest, si appellatur in conti-
nenti, auff unverwandten Zus/ post latam definitivam, tunc enim suffi-
cit, quod gravatus dicat appello, & faciat hoc scribi in actis per Nota-
rium, Mar. p. 6. de app. n. 136. Si verò ab Interlocutoria simplici appel-
latum, sive in continenti, sive ex intervallo, quod semper fuerit appella-
tum in scriptis, & causæ gravaminum expressè in libello specificatæ fue-
rint. Matth. Vvesemb. Consil. 43. n. 140. Octav. Vestr. in pract. lib. 3. c. 10.
n. 3. Alias non valet appellatio c. cordi & ibi Gemin. de appell. in 6. nec
ex aliis causis justificari potest, quam quæ libello fuerint comprehensæ
Vvesemb. in Comm. ad L. apertissimi 16. C. de judic. nisi interlocutoria
habuerit vim definitivæ aut continuerit gravamen irreparabile,
**Als wann einem im Brihel auffgelegt/ daß er mit dem Scharff-
Richter sol befrage werden.** D. Rotschitz in process. artic. 37.
Tunc enim sufficit appellationem factam fuisse viva voce in conti-
nenti, sicut à definitiva, nec necesse est, quòd contineat gravaminis cau-
sas in specie, sed in genere. Maranta d. loc. n. 142. Et omnes tunc sole-
nitates in ea observantur, quæ in appellatione à definitiva. Guid. Papa
de appell. q. 17.

XIII.

Insuper, quòd Apostoli fuerint intra 30. dies petiti. c. 6. de app. in
6. l. 24. C. de appell. Rosbach. in process. civ. tit. 74. de apostol. n. 13. In-
tra quòd spaciū si appellans apostolos nō petit, præsumitur appellationi
renunciassè, & habetur appellatio pro deserta d. c. 6. Termin. in proc. c.
53 & Clementina quambis de appell. Mynsing. O. 36. Cent. 4. & sic serva-
ri in his terris. aus der Hoffgerichts Ordnung docet Matth. Vvesemb. in
Consil. 1. n. 10. Nisi justum impedimentum probare possit appellans qua-
re non petierit. Vvesemb. in par. ff. de libel. dimiss. n. 4. De jure tamen
Camerali eos petere vel non petere liberum est. Cammerg. Ordn. p. 20
tit. 30. Mynsing. Cent. 4. O. 36. Gail. 1. Obs. 139. Quòd etiam Jure Saxon.
constitutum Landr. lib. 2. art. 12. Sed id consuetudine contraria
abrogatum est, Reinh. p. 4. diff. 54.

XIV.

XIV.

Quamvis verò de jure civili ac communi, coram Judice tantum & non coram notario aut vicinis & honestis viris appellatio interponi possit, nisi in casum ubi judicis copia haberi non possit, & justus appellandi sublit metus. *Matth. Vvesemb. Consil. 174. n. 3.* Attamen in Camera Imperiali, uti & hodierno foro Saxonico indistinctè appellationes coram notario ac testibus interpositæ recipiuntur *Cammergerichtss Ordn. p. 2. tit. 29. in §.* Item so sol etnem jeden *Nob. Elect. August. p. 1. Const. 20. ibidemq. Dan. Mell. Mynsing. O. 44. Cent. 4. Consultores Const. Sax. p. 3. q. 5.* Si statuto quoque quædam solennitates in appellationibus interpositis requiruntur, tunc istæ etiam diligenter observandæ sunt. Siquidem in multis Civitatibus Imperialibus appellationes non admittuntur, nisi & ita quædam solennia præcesserint. *Mynsing. Cent. 1. O. 6. § Cent. 3. O. 56. Gail. lib. 1. O. 119. n. 1. § Obs. 124.*

XV.

Justificatione itaque formalium Appellationis deducta, considerandum etiam, quoad attentatorum revocationem, duplex tempus interpositæ appellationis, subsequitur, Unum introducendæ, & alterum ejusdem persequendæ. Prius est illud tempus, intra quod causa, à cujus sententia appellatum est, coram Judice appellationis introducendum, est judicialiter. Et tempus illud vel à lege, vel à Judice præscriptum, Priori secundum jus commune est annus *Mynsing. Cent. 3. O. 15. n. 4. Menoch. de arbitr. Jud. quest. lib. 1. cas. 446.* Quod ita etiamnum in plerisque Consistoriis usu observari testatur *Vulteus I. R. lib. 2. c. pen. n. 41.* De Jure verò Camerali ad appellationem introducendam 6. menses constituti sunt, intra quos citatio, nisi terminus legis à Judice fuerit abbreviatus extrahi, & ante finem illorum reproduci debent. *Gail. 1. O. 140. n. 3. Cammerge Ordn. p. 2. tit. 30. §. würde aber / §. vnd so also / Cum tamen super spoliatione simplici, die nicht Landfriedbrüchig / contra Principes actum est, veruöge der Austräge / & ad Cameram appellatum, eo casu 3. tantum menses sunt præsentandæ appellationi constituti. *Cammerge Ordn. p. 2. tit. 8. §. Wo aber der betlagte Churfürst.**

XVI.

Tempus à Judice præscriptum est, quod Judex à quo appellatur, appellanti præfinit, intra quod appellationem suam introducat, qui terminum legis abbreviare, non verò prorogare potest. *Gail. d. Obs. 140. n. 7. Cammerge Ordn. d. p. 2. tit. 30. pr. ibi, vnd nicht darüber.* Sive autem hominis sive legis sit terminus iste, non à tempore sententiæ latæ, sed à tempore appellationis interpositæ computatur. *Mynsing. Cent. 63. Obs. 54.* ac si expiret ille terminus inferiis, benignius est, non desertam.

protinus cenferi appellationem, sed in prima audientia post ferias re-
productionem fieri posse placuit *arg. l. 1. §. ne autem. C. de annal. præ-*
script. Gail. d. Obs. n. 5. & 6. Idque si feriaz sint parvæ, vel sub finem lon-
garum incidant *l. 2. §. fin. si quis in jus voc. l. 8. si quis caut.* Non enim va-
lenti agere non currere præscriptio solet.

XVII.

Tempus Appellationis prosequendæ est tempus intra quod causa
appellationis finiri debet. Postquam enim fatale prosecutionis la-
psum fuerit, prior sententia in rem judicatam transit, ac appellatio ha-
betur pro deserta *Auth. is qui appellat C. de tempor. appell. c. personas c.*
cum sit Romana de appell. Nisi ex justa causa ei cui fatale prosecutionis
præter lapsum, prorogatum, vel in integ. restit. concessa fuerit. *Obs. &*
Vestr. in pract. lib. 8. c. 3. n. 1. Myrsing. Obs. 54. Cent. 4. & Obs. 98. Cent.
5. Gail. 1. Obs. 143. Lanfranc. decis. 478. Fatale verò prosecutionis vulgò à
tempore interpositæ appellationis computatur *Clementin. sicut 3. de*
appell. Quod tamen *Herm. Vult. in Jurisp. Rom. lib. 2. c. pen. n. 46.*
potius à tempore introductæ appellationis computandum esse opina-
tur. Prosecutio verò fieri debet secundùm jus commune intra annum,
qui annus de jure Civili circūscribitur 365. diebus de jure verò Saxon. 365
diebus cum 6. hebdomadis & tribus diebus *Landr. lib. 1. artic. 38.* vel justa
de causa, seu legitimo interveniente impedimento biennium, & vigore
restitutionis etiam triennium *Clem. 3. de appell. c. cum sit 5. de appell. d.*
Auth. & l. fin. §. 4. C. de tempor. appell. c. ex ratione de appell. & ibi Dd.
Henning. Goden. Consil. 56. n. 12. Dan. Moll. in semestr. p. 4. c. 32. Guido
Papa de appell. q. 101. VVesemb. in Comm. ad tit. Cod. de jud. n. 74. Ma-
ranta p. 6. de app. n. 215. Nicol. Grabat. in annot. ad Pract. Vestr. lib. 3. c. 5.
n. 7. Sed in Camera Imperiali hoc tempus tam exactè non attenditur
idque ob causarum multitudinem. *Myrsing. Cent. 2. Obs. 43. Gail. d. Ob-*
141. n. 2. Quemadmodum & à cæteris curiis paulatim recessisse vide-
mus. *Vult. I. R. d. c. n. 48.* Sed hæc fatalia in Judicio Aulico Electoris
Saxon. quod Appellationum vocant, in usu non sunt, sed justificantur
ut plurimum appellationes in termino proximè sequenti, qui singulis se-
mestribus habentur, citato priùs ad id appellato. *VVesemb. in Comment.*
ad l. quoniam 1. C. de fer. n. 3. Dan. Moll. in semestr. lib. 4. c. 32. n. 3. & 4.

XIIX.

Appellationis verò prosequendæ terminus non currit pendente
compromisso & expresso partium consensu inito *Anton. Grabat. in an-*
not. ad pract. Vestr. lib. 7. c. fin. n. 41. & 42. Lanfranc. decis. 479. ob l.
fin. C. de temp. appell. ubi Imp. dicit, legum auctoritatem in hoc casu
pactis ligantium mitigari volumus. Clement. quamdiu de appell. Gail.
lib. 1. Obs. 141. n. 2. & seq. Ut nec pauperi ob paupertatem, dum ob
dif-

difficultatem id quod voluit, præstare non potuit *Gail. lib. 1. Obs. 1430.*
Mynsing. Cent. 4. Obs. 97. Vult. l. R. lib. 2. c. pen. n. 52. Ut nec agenti
super attentatis *Lanfranc. decis. 476. Rota decis. 105 in no. & decis. 102. de*
appel. in no. Hieron. Manfred. Concl. 16. & 92. Fr. Hercul. c. 29. n. 59. quod
tamen cum temperamento verificari putat. *Anton. Gravet. praalleg. loc.*
n. 44. Si sc. non ob calumniam attentata proposita fuissent *Abb. & Fe-*
lin. in c. ex ratione de appell. Nulli enim malitia sua lucrosa esse debet *l. in-*
damum ff. de arbitr. l. verum §. tempus ff. pro socio.

XIX.

An verò appellatione per lapsum fatalium deserta, Judex ad
quem de nullitate sententiæ cognoscere possit? Videtur quod non,
siquidem causa appellationis unâ secum causam nullitatis devolvit,
censetur *Octav. Vestr. in pract. tit. de nullitat. Gail. 1. O. 127. n. 2. Vult. l.*
R. lib. 2. c. pen. n. 74. ac cum veniat accessoriè ad causam appellationis *l. 1.*
in fin. quando provoc. non est nec, appellans putatur renunciâsse prosecu-
tioni nullitatis, sed respondet *Stepha allegatus à Guid. Papa tr. de appell.*
q. 820. Desertionem appellationis non posse tollere devolutionem
potestatis cognoscendi de nullitate facta Judici ad quem; Sunt enim di-
versi modi agendi de nullitate, vel de appellatione, & uno sublato, non
tollitur aliud. *Abb. in c. cum venissent de eo qui mitt. in poss. Manfred.*
Concl. 156. Sic si non datur attentatum, datur nullitas attentatorum.
Manfred. Concl. 215. Sed argumentum in contrarium adductum verifi-
cari tunc existimo, quando nullitas non seorsum & principaliter ab ipsa
appellatione proponitur, sed appellationi permista fuerit. Nam tunc
nullitas prohibita censetur, ea nempe ratione, quia effectus ipsi inest ap-
pellationi. *Nicol. Ant. Gravet. in not. ad Vestr. pract. lib. 8. c. 1. n. 24.*
Vant. in tr. de nullit. sent. quis possit dicere de nullit. n. 36. Cui subscribere
videretur *Trentlerus fol. 2. disp. fin. lit. R.* ibi, omisso vel deserto appel-
lationis beneficio adhuc principaliter posse agi de nullitate. Sed in ca-
su proposito coram quo Judice nullitatis actio instituenda, an coram
Judice à quo, vel appellationis disceptant *Dd.* Sed in hac quæst. distin-
guendum censeo, an appellatio deserta fuerit, ante introductionem
Appellationis ad Judicem ad quem, *V. G.* quando appellans non petiit
apostolos, aut intra tempus præstitutum non introduxerit appellationem,
aut post introductionem, priori casu Judex à quo de nullitate cog-
nosceret, posteriori Judex Appellationis.

XX.

Porrò in Attentatis ex causa appellationis pendenti consideran-
dum etiam est, quod à tali causa fuerit appellatum, à qua de jure appel-
lari potuit. Regulariter verò ab omnibus causis tam Civilibus quam
Criminalibus appellatio permisa est, nisi expressè prohibita reperiatur.
L. & in majoribus C. de appel. Gail. 1. Obs. 149. n. 5. etiam Extrajudicia-

libuse. §. de appell. quales etiam de jure Civili sunt, puta quæ interponuntur à decretis, quibus quis ad certa munera vocatur l. 3. C. de excus. tutor. c. bona §. de app. c. concertationi de app. in 6. Matth. VVesemb. Consil. 40. n. 75. Mar. p. 6. de app. n. 278. Et à quacunque sententia sive interlocutoria illa sit, sive definitiva, quod ita est ex Jure Canon. quo à quocunque gravamine, non tantum illato, sed ut Hieron. Treutl. Vol. 2. disp. fin. th. 1. lit. g. ait inferendo, si modò propè & certò inferendum sit, & jure hoc quis metuat, maxime si damnum postea illarum, non commodè possit reparari. Dn. Bachov. ad Treutl. disp. d. l. appellare concessum est Gail. d. Obs. 120. Vult. I. R. lib. 2. c. 33. n. 22. De jure namque Civili à sententia definitiva tantum & ab interlocutoria non aliter, quam si contineat gravamen irreparabile, aut vim definitivæ contineat L. ante sententia tempus C. quor. appell. non recip. l. 2. C. de Episc. aud. Gail. lib. 1. O. 130. Andreas Rauchb. quest. juris Civ. & Sax. p. 1. q. 14. n. 20. Maranta p. 6. de app. n. 366.

XXI.

Appellationis autem via quandoque intercluditur, aut ipso jure, aut Privilegio Magistratui à Principe vel populo, quem penes est summa majestas concessio. Priori casu multifariam. Cessat namque interdum appellatio propter appellantis factum, dum sc. partes de non appellando inter se pepigerunt, voluntarioque huic juri renunciarunt, & ejusmodi pactum legibus approbatum est. l. fin. §. fin. C. de temp. appell. l. 29. C. de pact. c. ut super 4. Versic. nisi appellationi de appell. in 6. Gail. lib. 1. Obs. 131. n. 10. Mynsing. Cent. 3. Obs. 14. Everhard. in loco à pacto ad legem n. 9. Cammerge R. Ordni. p. 2. tit. 28. §. vnd diereuil bissher. sive judicialiter, sive Extrajudicialiter nihil interest. l. 1. §. 3. à quib. appell. non lic. Interpositæ tamen appellationi appellato invito renunciari nequit. Villal. lit. a. n. 126. Dan. Moll. in semestr. lib. 4. c. 35. Hieron. Treutl. d. disp. fin. th. 2. Utique enim dubitandum non est, ubi utriusque ex appellatione jus quæsitum est renunciationem unilaterem alteri parti præjudicare non posse. Dn. Bachov. ad d. th. 3. Treutleri. Post si juraverunt, quod sententiæ vellent stare, nisi sententia excessent limites juramenti & licitæ promissionis c. adhuc. 20. de appell. vel coactæ fuerint juramentum de non appellando subire. Cammerge R. Ordni. d. p. 2. tit. 28. Matth. VVesemb. Consil. 200. n. 113. Decis. Scabin. Lips. quest. 106. n. 2.

XXII.

Tum qui detulit juramentum autoritate Judicis, vel recusatum adversæ parti retulit provocationis remedium sibi reservavit nullum, eo quod nimis crudele sit, dum Judex partis petitionem secutus est, appellandi potestatem superesse. l. generaliter pen. §. 1. & 3. C. de R. C. VVesemb. in par. ff. de jurej. n. 13. Fachin. lib. 1. Contr. c. 23. Stari enim religio-

gioni debet *l. quod si 21. de dolo malo* nec prætectu perjurii retractari potest *d. l. 1. C. de R. C.* Perjurium enim solum Deum ultorem habet. *l. 2. C. eod.* Ac is qui jusjurandum defert, quasi decidens & transigens cum adversario, cedit ei liti, sub conditione, si juraverit, non si verè juraverit. *Duaren. c. 27. de jurejur. Vult. lib. 2. I. R. c. 2. n. 23.* Hodie tamen per Constitutionem Caroli V. in der Peinlichen Halsgerichtsordnung c. 107. contrarium videtur esse decisum: Ibi enim ita dispositum est. **Welcher vor Gericht ein Meineyd schweret / so der selbe Meineyd zeitlich Gut antrifft / daß in des der / so fälschlich geschworen / nuß kommen / der ist zu förderst schuldig / wo er das vermag / solch fälschlich abgeschworen Gut dem Verlegten wieder zu kehren / sol auch darzu verleumet vnd aller Ehren entsetzt seyn.**

XXIII.

Perdidit quoque appellandi præsidium, qui semel sententiam adprobans adquevit, ac sententiam rei judicatae vires accipere passus est, ob rerum judicatarum autoritatem, quæ finita non patitur restaurari. *l. 5. C. de re judic.* quod à Gallis **Fin de non recevoir** dicitur, stante v. rejudicata, non habet locum remedium attentatorum *Fr. Herculan. c. 30. n. 61.* Item qui ex eremodicio h. e. ob interpositæ litis desertionem condemnatus est. *l. 13. C. de judic. Rauchbar. quest. jur. Civ. & Sax. p. 1. q. 14. n. 11.* Eremodiciu enim uti ipsa vox arguit, nihil aliud est, quam lis deserta. *Govean. 4. var. 39. Brisson. lib. 5. de V S. cujus mentio in l. 7. §. fin. de m nor. l. si contra 8. C. de appell. Autb. & qui C. de temp & reparat. appell. Cujac. in Nov. 49.* Unde cum Reus rem non defenderet, ex eremodicio sententiam passus dicitur. *l. 13. pr. jud. sol.* Hinc Gallicis Eremodiciu, **peremption d'instance** dicitur.

XXIV.

Alia causa, quæ ipso jure prohibet appellationem, est delictum appellantis, puta si appellans verus contumax sit. *l. 73. §. fin. de judic. l. 1. C. quor. app. non recip. l. 13. §. fin. autem 3. & 4. C. de judic. l. ex consensu §. fin. ff. de appell. Gail. 1. obs. 132. n. 7. Anton. Gravac. in annot. ad pract. Vestr. lib. 7. c. 3. n. 54.* Nisi is qui ob contumaciam condemnatus est, venerit iudice adhuc pro tribunali sedente. *l. 7. de in integ. restit. Hieron. Treutl. disp. fin. Vol. 2. th. 3. lit. e.* quoniam qui ita statim supervenit, non habetur pro contumace vero, sed existimatur quod non culpa sua, sed parum audita voce præconis abfuerit, vel quod postea poenitentia Contumaciam purgaverit. Contumacia verò Procuratoris, qui ad appellandum non admittitur, Dno. præjudicium non infert, quin ipse appellare non valeat, si sc. Procurator non existat solvendo, & si ipse
De

Dominus non fuerit sciens & negligens *Guido Papa de appell. quest. 86. Treutler. d. vol. 2. disput. fin. tb. 3. lit. e. Hartm. Pistor. 1. quest. jur. quest. 36. n. 7.* Quia ejus, justitiam causae suae ostendere parati conditio prior esse debet, quam partis adversae, quae ex contumacia Procuratoris sentit lucrum: Eum verò verum contumacem reputo, qui citationis notitiam & comparendi facultatem habuerit, quae ex citationis innotescencia usque praesumitur, donec appellaturus coram Judice iusta sibi impedimenta obstitisse, quo minus comparere potuerit sufficienter probabit. *L. Contumaciam 53. §. contumax ff. de re jud. l. 2. C. quom. & quom. Judex.*

XXV.

Appellationis beneficio privantur quoque Officiales, à proprio Judice, ratione malè gesti officii condemnati. *l. 3. C. quor. appell. non recip. P. Herc. c. 30. n. 7. Lanfranc. decis. 468. Marant. p. 6. de app. n. 198.* Ut & spontè confessi, & legitimè simul convicti criminum *l. 2. C. quor. appell. non recip. Marant. p. 6. de appell. n. 281. Matth. Coler. decis. 132. n. 2.* Metu enim tormentorum confessus & convictus non praesudicat sibi. *Mynsing. Cent. 5. Obs. 23. Gail. lib. 2. de pace publ. 15. n. 8. & seq.* Si enim Reus tantum confessus est, etiam si extra torturam spontè hoc fecerit, appellationi locum faciunt *Dd. Marant. p. 6. de appell. n. 281. & ita cunctos sentire ait Br. in l. Constitutiones 16. de appellat. Quam tamen communem opinionem cum Dn. Bachovio in not. ad d. Treutl. disput. tb. 3. lit. f. qualitatè verificari puto, si sc. confessus possit probare errorem in confessione ad missam eumque probabiliter pretendat. Lanfranc. decis. 462. quem allegare non poterit, qui etiam convictus est.*

XXVI.

Item ii qui in flagranti crimine fuerint deprehensi, die in hands hasser That betreten worden / *c. proposuit 24. de appellat. Landr. lib. 2. artic. 35. Weichbild. artic. 104. Matth. Coler. decis. 107. n. 5.* nisi tale crimen fragrans haberet aliquas probabiles excusationes, ut potest aliquando contingere juxta *not. in c. 1. de offic. deleg. in 6. & per Innoc. in c. Vestra Ext. de habit. Cleric.* ut quia ille, qui interfecit hominem in conspectu populi dicat, se fecisse ad sui defensionem, vel quod erat bannitus, quem ex forma statuti licebat occidere, tunc debet admitti ejus appellatio. *Lanfranc. decis. 450.* Nec non ii qui tam atrox crimen perpetrarunt, cujus executionem non differri, sed statim puniri publica exposcat utilitas. *l. Constitutiones 16. de appellat. Vvesemb. in parit. ff. de app. recip. V. G. insignes latrones, manifestae rei violentiae, proditores & duces factionum & similes.* Hinc non revocantur attentata post appellationem à sententia lata super crimine falsa monetæ, quod est enorme delictum, à quo non datur appellatio *l. 1. C. de falso monet. Hieron. Manfred. de attent. Concl. 120. cum seq.*

XXVII.

XXVII.

Hinc in causis criminalibus, die Leibstraff auff sich tragen/ ad Ca-
 meram appellare prohibitum est. Reichs Abschied zu Augspurg Anno
 1530. §. Item/ als ehliche Zeit anhero. Cammerge R. Ordn. p. 2. tit. 28. §.
 Item nach dem auch. Gail. 1. Obs. 1. n. 28. Mynsing. Respons. 59. n. 61. &
 Cent. 4. Obs. 41. Denais. de jur. Camer. tit. 108. Bewst. in Rubric. ff. de
 iurejur. n. 97. Nisi in processu Criminali fuerit Commissa nullitas, tunc
 querela nullitatis ad Cameram non est præclusa, & super ea citatio con-
 tra Judicem criminalem obtineri potest, Gail. 1. O. 1. n. 19. & 1. P. P. c.
 fin. Mynsing. Cent. 4. O. 4. n. 5. & seq. Matth. Coler. decis. 132. n. 8.

XXIIX.

An verò ubivis etiam extra Cameram, Vigore consuetudinis illius
 inveteratæ cujus mentionem facit *Ordin. Cam. p. 2. tit. 28. in verb. Das*
dem alten hergebrachten Gebrauch im heiligen Reich zuwider/ idem obti-
neat, meritò dubitari potest? Daniel Mollers in Semestr. lib. 4. c. 33. ne-
gat, scribens, videmus in domo Saxonica appellationes in causis Crimi-
nalibus non secus ac in Civilibus admitti, ac consuetudinem totius Flan-
driæ, excepto solo ejus supremo Consilio ex Damhudero in pract. Crimin.
c. 149. allegat, qua in criminalibus appellationes admittuntur. Affirmat
Contrarium Author. diff. Juris Civ. & Saxo diff. 136. generaliter dicens,
Jure Saxonico in causis criminalibus appellationes non admitti ob text.
artic. 12. in fin. Landr. lib. 2. in verbis, Wird ein Mann gefangen im
Gericht/ er kan kein Urthel schelten/ sed Daniel Moller præcit. loco, textū
eum intelligit, quando quis à crimine fragranti in quo deprehen-
sus, appellat, loquitur enim disertè, der in handhaffter That gefangen vnd
vor Gericht bracht/ ut gl. ibi & in art. 35. ejusdem libri declarat. Alii in
hoc dubio, rationem & jus civile sequendum esse putant, donec Con-
suetudo contraria, qua facti est, legitimè probetur, Bocer. in tr. de jurisd.
c. 3. n. 84. & seqq. Vesemb. in par ff. de app. recip. n. 3. in plerisque
tantum locis Germaniæ consuetudinem eam agnoscit. Matth. Coler. su-
pra allegatum text. juris Saxon. decis. 132. intelligit de eo casu, quando
per sententiam definitivam aliqua corporis afflictiua Reo dicitur, Alias
enim, Wann dem Angeklagten durch das Endurthel keine Straffe an
seinem Leibe/ Leben/ oder Gliedern auffgelegt ist/ declaratio & appella-
tio etiam eo jure in sententia locum habere, & ita Lipsenses pronuncia-
re scribit alleg. Coler. d. decis. 132. & decis. 22. n. 17. D. Prietzen in pro-
cessu Chilian Königs p. 4. c. 61. An verò Carceratus appellans ad Judi-
cem superiorem mittendus sit, an verò pendente appellatione à Judice
inferiori detinendus? inter Dd. non convenit; sed tamen potius iis
subscribendum puto, qui censent pendente appellatione reum in carce-
re primi Judicis detinendum, donec injustitia carcerationis fuerit ap-
probata, ita tamen ut & supplicio & innocentia salvus esse possit. Dan.

C

Moll.

Moll. in Semestr. lib. 4. c. 34. Aliter sentit Matth. Wesemb. Consil. 43.
& aliter distinguit Matth. Coler. decis. 165. n. 7.

XXIX.

Specialiter etiam in Imp. Rom. receptum est, quod in causis Ecclesiasticis, spiritualibus ac matrimonialibus Appellatio ad Cameram non admittatur, Cum etiam ejus jurisdictio in prima instantia in dictis causis fundata non sit. Cammerge R. Ordn p. 2. tit. 1. Cusner. in addit. ad Cam. p. 1. tit. 9. §. Wann auch der Kaiser. And. Gail. 1. Obs. 112. n. 17. & 2. Obs. 45. Memorial von Jahr 70. ubi Assessoribus inhibitorium fuit, dass sie sich der Matrimonialsachen entschlagen solten / Gylman. tom. 3. Sympb. 229. Dn. Christian. Barth. in sent. Cam. Imp. p. 1. pag. 412. & p. 2. pag. 83. g. Si scilicet de jure quaestio sit dict. Memorial de anno 70. Aliud enim dicendum est, si in possessorio agatur. V. G. an matrimonium sit contractum nec ne. Cum quaestio facti nihil habet spiritualitatis Thom. Mich. de jurisd. concl. 41. Menoch. Cons. 366. n. 11. 12. & 50. Vincent. de Franch. decis. Neapol. 36. Monald. Consil. 130. per tot. Quatenus vero causa matrimoniales inter spiritualia negocia referenda, & Principes seculares de iis statuere possint. Vid. Cels. Hugo Consil. 38. n. 4. & seqq. Hottom. Consil. 108. Inter causas vero Spirituales seu Ecclesiasticas non recte refertur, absolutio a juramento ad effectum agendi. Ordin. Cam. p. 2. tit. 24. Mynsing. Cent. 3. Obs. 99. Muscatel. in prax. Civil. mag. Cur. Vicar. Regni Neapol. p. 2. n. 63. Quod & juri communi convenit, quo Sacramentorum dispensationes a Pratore fiebant l. fin. ff. ad munic. l. fin. ff. de remilit. Gail. lib. 1. Obs. 25. Nec causa usurarum. Reichs Absch. zu Augsp. im Jahr 1509. 39. & 48. tit. von wucherlichen Contracten Farin. in pr. Crim. lib. 1. q. 6. n. 140. & extant praedicta, quod causa usurarum ab Officialibus ad Cameram devoluta sunt ut in causa F. contra H. anno 92. factum est. Thom. Mich. de jurisd. sb. 40.

XXX.

Fisci debitum privilegiatum quoque est, ut absque longiori appellationis interposita mora, statim persolvi sit necesse. l. 4. C. quorum app. non recip. l. 18. C. de appell. Si videlicet debitum sit evidens & sufficienter probatum. c. ei qui §. quoties 2. q. 6. speculator tit. de appell. §. in quibus versic. 4. Quod tamen in fisco de damno vitando certante, non lucrum in poenis pecuniariis captante intelligendum. Maranta p. 6. de app. n. 300. Fr. Hercul. tr. de attent. c. 30. n. 7. Uti & causa quae celeritatem sine dilatione requirunt, appellationem respuunt c. qua fronte de appell. Mar. p. 6. de appell. n. 319. ob. l. fin. de appell. recip. An vero haec lex final. sit intelligenda, quoad suspensivum effectum, an vero devolutivum, quarit Jacob. Menoch. de adipis. poss. Remed. 4. n. 827. Sed cum Fachin. lib. 1. Contr. c. 76. Secundum utrumque effectum prohibitum esse ar-

bi-

bitror ob l. quisquis C. quor. appell. non recip. Panorm. in c. 25. Ext. de ap-
pell. n. 15. Dec. Consil. 28 n. 4. Roland. à Valle Consil. 77. n. II. lib. 2.
Hinc appellare non licet ne mortuus sepeliatur, ne testamentum ape-
riatur, ne veheres scriptus in possessionem mittatur d. l. fin. Matth.
Vvesemb. Consil. 1. n. 17. Cujac. in parat. Code Edict. D. Had. toll.

XXXI.

In causa itidem momentaneæ possessionis appellatio rejicitur,
ad effectum retardandæ Executionis Marant. p. 6. de appell. n. 305. Nic.
Ant. Grab. in not. ad pract. Vestr. lib. 7. c. 3. n. 24. obl. unic. C. si. de mom.
poss. Momentaneam verò possessionem hic cum Matth. Vvesemb. Con-
sil. 1. n. 13. non pro quolibet judicio Possessorio accipio, sed tantum-
modò spoliationis l. momentanea 8. Et t. t. C. unde vi. pertinens ad vim
publicè privatimque factam t. t. C. ad L. Jul. de vi publ. Et priv. Menoch.
de recuper. poss. in proem. n. 1. Vult. ad L. unic. n. 36. Et seq. C. ubi de poss.
Magnificus D. Fomannus in prelect. ad c. 1. Ext. de caus. poss. Et propriet.
De Jure verò Canonico diversum statutum est, quo ab omni possessorio
appellari potest c. ut debitus de appell. Mar. d. l. n. 306. ac Matth. Vve-
semb. d. Cons. 1. n. 59. Sed in Camera Imp. jus civile hoc in puncto et-
jam servari tradunt Gail. 1. Obs. 7. in fin. Et Mynsing. Cent. 4. Obs. 43.

XXXII.

Causæ etiam nonnullæ, quibus de jure certa summa præfixa est,
appellationem respuunt. Nov. 123. c. 3. Hinc in Cam. Imp. appella-
tiones regulariter non recipiuntur, si summa appellationis sit infra 50.
florenos Cammerge X. Ordii. p. 2. tit. 28. §. Und sonderlich setzen wir /
qua summa in Comitiiis Spirensibus An. 1570. versic. Als wir dann / ad 150
florenos, ac denuò in Comitiiis Spirens. ad 300. florenos extēsa est. Reichs
Absch. zu Speyr de anno 1606. versic. Wiewol nun auch. Andreas Gail.
1. Obs. 123. n. 1. sed in prædicta summa, quoad jurisdictionem fundan-
dam, non tam in considerationem venit, quantum debeat, sive quan-
tum in prima instantia ad judicatum fuerit, sed quantum petatur, nisi
de debiti qualitate constet, vel manifestissime Mynsing Cent. 5. Obs. 83.
Casus verò in quibus dicta summa in recipiendis appellationibus, ratio
non habetur. Vid. Gail. d. Obs. 123. n. 4. Et seq.

XXXIII.

A pœna legis itidem appellari non potest l. si qua pœna ff. de V. S.
c. quia nos de appell. Maranta p. 6. de appell. n. 360. Ab hujusmodi tamen
sententia declaratoria benè appellari poterit, gl. in c. cupientes §. quod
si per viginti. in verb. Expectati de Elect. in 6. Panorm. in Clem. presenti in
2. Col. de censib. ubi in hæc verba prorumpit, Non debet judex quem de-
clarare in pœnam constitutionis incidisse, illo prius non vocato, ut sc.
ha-

habeat facultatem se defendendi, si vellet negare se incidisse in poenam.
Hieron. Schurff. Consil. 28. n. 12. Cent. 3.

XXXIV.

Sententia qualitas impedit etiam sapius, quo minus appelletur, dixi enim supra th. 20. quod a sententia interlocutoria de jure civ. non aliter quam si gravamen irreparabile in se contineat, appellatio concedatur *l. ante ff. de appell. recip. l. pen. C. quor. app. non recip.* aut vim definitiva contineat, quoties sc. interlocutoria ad negotium principale & substantiam negotii referatur, V. G. si fidejussores idonei sunt pronuntiati *l. 9. § 10. ff. qui satisd. cog.* Si minori sine curatore solvi jubeat *l. ait Prator §. permittitur ff. de minor.* Hinc ob æquissimam juris Civilis rationem, ut multorum calumniis & malitiis, causam principalem in infinitum extrahendi, & adversarium magnis sumptibus defatigandi ansa præripiatur, idem observat Cam. Imperial. Cammerge X. Ordn. p. 2. tit. 28. §. *fin. in verb.* So sol hinfaro das Cammergericht die Appellation, von solchen Interlocutorien nicht annehmen, wo die Beschwerung in der Appellation bestimpt durch die Appellation von der Endurtheil der Hauptsachen möchte erstattet vnd herwieder gebracht werden. *Gail. 1. Obs. 129.*

XXXV.

Hinc etiam Appellationis a sententia definitiva, & interlocutoria, quoad suspensionem jurisdictionis Judicis a quo ac attentatorum revocationem diversi conspiciuntur effectus. Quia Appellatio a definitiva, statim cum fuit interposita, absque ulla inhibitione superioris ligat manus Judicis a quo, ut non possit procedere ad aliquem actum præjudiciosum sc. ulterius in illa causa *l. appellatione 3. C. de appell. l. unic. nihil nob. app. pend. d. c. non solum 7. de app. in 6.* Ab interlocutoria verò simplici appellabili non ligat Judicis manus a quo, quin possit procedere ad ulteriora, donec per Judicem appellationis ei canonicè fuerit inhibitum *d. c. non solum c. Romana §. quod si objiciatur versic. ante sententiam, de app. in 6. Br. in l. ejus qui col. 1 ff. de app. recip. §. l. intra utile 39. col. 2. de minor.* quæ inhibitio in Cam. Imp. una cum citatione decernitur. *Gail. lib. 1. O. 144.* Inhibitio verò ita debet esse qualificata, ut legitime, prævia causæ cognitione, & parte citata interponatur. Quando enim appellatum est in causa, in qua non debuit appellari, vel quia causa est injusta, vel appellatio est frivola & frustratoria, tunc nunquam Judex ad quem debet inhibere, nisi prius causæ cognitionem adhibuerit super Justitiæ appellationis, Alias inhibitio non valet. *d. c. Romana. Gail. lib. 1. O. 130. n. 7. §. Obs. 144. Orlab. Vestrius lib. 8. c. 4. n. 37. §. 38. Fr. Hercul. c. 29. n. 19. 20. §. 21. §. 170. Mar. p. 6. de app. n. 207.* Quod tamen fallit, si a definitiva sententia sit appellatum, nisi Consuetudine aliter observetur.

XXXVI.

XXXVI.

Quando verò Judex à quo appellationi derulit, apostolos reverentiales concedendo, tunc inhibitione non est opus, Deferendo enim appellationi sibi ipsi q̄. manus in exercitio jurisdictionis, respectu eæ causæ, à qua appellatur, vincit, & sibi ipsi inhihet. *c. cum appellantis de app. in 6. Henning. Gæden. Consil. 56. n. 7. Matth. Coler. de proc. exec. p. 2. c. 1. n. 101.* In Camera v. Imperiali hoc etiam casu ad partis petitionem, nihilominus inhibitiō conceditur, dùm abundans cautela non noceat. *l. testamentum. C. de testam. ac appellanti propter appellatum hoc expediat, ne aliquid attentet, dann der Appellant tan auff die pœn der inhibition flagen. Gail. 1. Obs. 144. n. 3.* Si verò Judex à quo non simpliciter, sed cum illa clausula Si & in quantum, appellationi defert, an per illa verba habeatur pro admissa vel non admissa *Vid. Marant. p. 6. de app. n. 211.* Et sanè Judex à quo præsertim in sententia definitiva, in dubio semper præsumere debet appellationem esse justam, & ei deferre, si saltem evitare vult pœnam. *c. de priore de appell. Henning. Gæden. Consil. 56. n. 12.* In causa tamen possessoria Judex appellationis facilè inhibitionem decernere non debet, ne causæ principali præjudicet, quia Judex ita inhihendo, causæ principali, quæ super possessione adversarii consistit, utrum appellatus rem litigiosam rectè possideat, nec ne præjudicaret, Nam in effectu talis inhibitiō vim definitivæ haberet, maxime in Interdictis retinendæ possessionis, quando uterque se possidere contendit. *Andreas Gail. lib. 1. Obs. 144. & Obs. 145.*

XXXVII.

Respuit item appellationem trium conformium sententiarum, auctoritas *l. unic. C. ne lic. in un. ead. causa ibidem q̄. Cujac. in par. Clem. 1. de re judic.* Sed Constitutio dicta ex Dd. interpretatione intelligenda est de uno eodemque capitulo, tum de una eademque parte, Ita ut actori & reo singulis bis & ita quater in una causa liceat appellare, Beneficium namque judiciale utrique parti debet esse commune. *Consulat. Constit. Saxon. p. 1. q. 68.* Nisi novum gravamen, aut persona tertia interveniat, quæ pro suo interesse appellat, quando se ignoravit litem cum alio agitari *arg. l. 63. de re judic. & ibi communiter Dd. Covarr. c. 15. n. 8. & seqq.* Siquidem sic interposita appellatio non tertia sed prima est. *Panorm. in c. cum super 26. de sens. & re judic.* In Camera Imper. exceptio trium conformium sententiarum non attenditur, & nihilominus ibi appellatio recipitur. *Cammerge R. Ordn. p. 2. tit. 28. in pr. & §. 1.* Quippe quod alioquin facilè quisque Ducum & Principum in Imperii præjudicium, in suo ducatu plures instantias facere, atque sic supremum tribunal eludere posset, *Gail. lib. 1. Obs. 72. n. 3. Mynsing. Cent. 1. Obs. 55.* De Jure Saxonico etiam post 3. conformes sententias leuterare licet *Marth. Coler. decis. 140. n. 2.*

XXXVIII.

Insuper à sententia Fortune sive sortis appellatio excluditur, Fortuna enim in hoc mundo non habet superiorem, & ejus Dux est Deus secundum Senecam 7. Epist. ad Lucillum, & aliquando vocatur Vis divina l. fluminum 24. §. servius ff. de damn. infect. Proabus meus maternus Joh. Schneid. in Comen. ad §. quadam actiones. Inst. de action. in actione familiae hercis. n. 66. Attamen si fraus fuerit commissa, poterit peti, quod iterum ponantur sortes. Bl. in L. majoribus 3. C. communia utriusq. judic. Nec ab executione L. ab executione 5. C. quor. appell. non recip. l. ab executore ff. de appell. Fachin. lib. 1. Contr. c. 74. nisi Executor modum excesserit, Hieron. Manfred. Concl. 99. qui in specie exprimi debet. Vvesemb. in Comment. 7. de offic. Jud. n. 19. Manfred. Concl. 100. Nec à sententia excommunicationis jam lata Maranta p. 6. de app. n. 351. Sed à declaratoria judicis bene Marant. d. l. n. 179. Neque à sententia inter alios dicta, nisi tertius sit è litis Consortibus, ejusve subsit prajudicium l. 5. ff. de appell. Gail. 1. Obs. 122.

XXXIX.

A sententia arbitratorum regulariter etiam non appellatur l. 1. ibi. Dd. C. de arbitr. L. furti §. ex permisso ff. de his qui not. infam. Et in l. non distinguemus §. cum quidam versic. Et idem ff. de arbitr. Cum non habent jurisdictionem, sed notionem tantum. l. ait Prator ff. de re judic. Gail. lib. 1. Obs. 149. Et 150. n. 8. Et seqq. Fallit tamen in iis qui à iudicibus ad fidejussores probandos, aut ad aliud negotium exequendum cum quadam cognitionis potestate dantur L. fin. ff. à quib. app. non lic. Et ibi Vvesembec. qui Commissarii dicuntur. Hinc à Commissariis Cæsaris ad Cameram appellari potest Gail. lib. 1. Obs. 121. Uti & ab arbitr. delegatorum à Papa judicium Papa appellatur. c. ab arbitr. 11. de offic. deleg. in 6. fallit etiam, si partes de provocando inter se consenserint. Uti videmus hodiè in iudiciis multis praticari, quod partes à sententia arbitratorum seu compromissariorum leutationem unam sibi ex conventionem concilient. Et facta ista super leutationem sententia, arbitratorum expirat potestas. Celsus Hugo Consil. 51. n. 17. alias etiam gravato abundè beneficio reductionis ad arbitrium boni viri contra iniquum, laudum provisum est. And. Gail. lib. 1. O. 149.

XL.

Tandem ab Imperatoris, tanquam Majestatis summae cognitione provocare posse neminem, in propatulo est, cum Princeps ipse sit qui provocetur l. 1. §. 1. ff. à quib. app. non lic. Ut enim ab eo omnis jurisdictione fuit per concessionem ac investituram, Ita & ad eundem refluit per appellationem, ait Pacian. de probat. lib. 2. c. 43. n. 7. nec ullus in terris reperiri poterit in terris major ad quæ eatur, qui præter Deum & ensem su-

superiorem neminem recognoscit, uti communi septemvirum Imperii decreto Anno 1338. tempore Pontificis Benedicti XII. publicato pronunciatum est. *Aventin. lib. 8. c. 7.* Uti nec à Rege Romano, Proximum enim ille post Imperatorem locum sibi vendicat, qui in omnibus se tanquam Imperatorem gerit, regalia etiam, aliaque jura ac privilegia per eum concessa, & qualibet alia ab eo gesta perinde valent, ac si ab ipso Imperatore concessa ac gesta essent, *Gilden Bulla c. 2. de Elect. Reg. Rom. D. Petrus Fritze de nobilitate Concl. 18. Georg. Sigismund. Seld. Imperii vice Cancellarius in seinem Bedencken an Keyser Ferdinand / wie des Papst zu Rom Pii V. vnbillichen anmassen wider ihrer Keyf. May. ordentliche Wahl durch die Churf des H. Röm. Reichs / ohne des Papst Consens vnd Bewilligung beschehen zu begegnen / Ibi, Ja es haben wol eynliche Rechtsgelehrten gehalten / daß eines Römischen Keyfers Sohn / der die Anwartsungans Reich hat / ein Keyser mag genennet werden / vnd ist auff den Reichstag zu Franckfurt durch gemaine Stände vnd andere erkennen worden / daß ein Römischer Keyser vnd König eben ein Ding sey.* Is enim est, qui cum Imperatore unum & idem tribunal & consistorium habere censetur. *Schonborner 5. polit. c. 15. Sixtin. de Regal. lib. 1 c. 4. n. 10. Paurmeister. de jurid. lib. 2. p. 1. n. 126.* Sed nostram thesin potius intellectam volumus de electo Romanorum Rege, vivo Imperatore, qui ipsi mandatum cum libera dedit. Cujus vi regulariter omnia facere potest, quæ ipse Imperator, cujus vices gerit, plerunque facere solet. *Ifernias in c. Imperialem in pr. de prohib. feud. alien. Jacob. de S. Georg. de feud. Verb. Vicarius perpetuus n. 9.* nisi expressè quid esset prohiberem, ut ipse Imperator plerunque facere non sit solitus, in quo casu specialissimum Cæsaris mandatum requiritur. Hinc *Joach. Cluten. in Syllog. rer. quotid. tb. 23.* scribit, Rex Rom. nihil differt ab Imperatore, nisi ambitu minoris circuli, sicuti scapha differt à navi *l. scapham de ebid. l. fin. ff. de fund. instruct.* Patescit itaque, cum Rex Rom. vivente Imperatore electus, nomine ac vice Cæsaris in ejus absentia, cunctas res peragat, ipsum suo nomine nullam in Imperio Rom. habere potestatem. Sic enim Protestantes Anno Christi 1532. Schvvinfurti cum Cæsare convenierunt, ut si quando Romanus Rex creeretur vivo Imperatore, non suo, sed Cæsaris tantum nomine Rempublicam administraret, nec ullam sibi potestatem aut imperium arrogaret; Principes atque ordines Imperii non tenerentur ei ulla fide, aut jurejurando, nisi post mortem Cæsaris, ut habent capita transactionis Schvvinfurt. apud *Schleidan. lib. 8. fol. m. 223.*

Regi

XLI.

Imperatori Rom. non multum absimiles sunt, in Gallia delphini, in Hispania Infantes Regni, in Anglia Normanniæ Duces, quæ recuperatâ à Gallis, Principes Valliæ dicti, In Scotia Principes Cumbriæ, *Arnold. Clapmar. lib. 2. de arcant. Rerumpubl.* qui omnes tanquam superio-

rio-

riorem non recognoscentes à se provocandi beneficium non concedunt. *Lancellot. in templ. omn. judic. c. 2 § 3. ver. b. magnitudine Regum.* Id juris etiam habent quævis Resp. libera, quæ superiorem non habent, veluti Belgarum, Venetorum, Helvetiorum. *Peregrin. tr. de iis qui iura fisci habent n. 62. lib. 1.* De populo enim & Civitate superioris nescia, idem judicatur quod de Principe. *Besold. tr. de appell. c. 2. n. 2. Gail. lib. 2 Obs. 57. n. 7. Decius Concil. 352.*

XLII.

Sicut autem aliàs communiter superest remedium supplicationis, si sententia lata sit ab eo, à quo propter excellentiam ac supremam potestatem appellare non licet. *l. si quis §. cum Auth. seq. C. de precib. Imp. off.* Cum etiam alias nunquam per quamcunque prohibitionem imploratio officii Judicis prohibita aut exclusa censeatur. *Roman. Consil. 325. Mars. in prax. §. oportune n. 52.* Ita & à dictis personis, quæ superioris nesciæ sunt, licet propriè appellari non possit, tamen ejus invicem gravato consulitur via regressus ac supplicationis à malè informato ad melius informandum, qua ipsarum benignitas imploratur, ut attentius pleniusq; velint cognoscere negotium *Petr. Gregor. 2. de appell. lib. 3. c. 9.* Quo provocandi genere usi sunt coram Casare Duces Lunæburgenses Henric. & Guilhel. in causa inter ipsos ab una, & Civitatem Magdeb. & Hamburg. ab altera parte vertente Anno 1569. mense Augusto *teste Dauth. de testam. p. 37. in fin. & Dn. VVigandus Episcopus Bambergensis à Carolo V. malè informato contra Albertum Marchionem Brandenburgensem appellavit cujus præjudicium Anno 1557. typis excusum est, teste Joh. Dauth. juniore in miscell. quæst. jur. pub. q. 2. th. 4.* Quo provocationis genere etiam usus est D. Lutherus Anno 1518. dum à Papa malè informato, ad melius informandum appellavit *Sleid. lib. 1. de stat. Relig.* Sed à Papa, non tantùm malè informato, sed simpliciter & regulariter appellari potest, quod in Imperatore non obtinet. Est enim Concilium Oecumenicum supra Papam, quare ad illud rectè à Papa appellatur. *Apolog. Cathol. Parisiis Anno 1586. excusa p. 2. fol. 132. Creutzbain in Chronolog. p. 2. lib. 6. fol. 317. ubi, Beschluß des Concilii.*

XLIII.

An verò à sententiis Vicariorum, vacante imperio latis, provocari seu appellari possit, non injucunda est quæstionis. Sed negativæ subscribimus. Vacante siquidem imperio à sententiis Vicariorum, legitimè latis, nec ad Imperatorem, quia non appellatur à Vicario ad eum, cujus est Vicarius *l. 1. §. ab eo ff. à quo appell. c. Romana de app. lib. 6. Resolutiones Scabinor. Lipsens. q. 106. n. 8. Maranta p. 6. de app. n. 380. Eiberius Mohr disp. de jurisd. c. 2. th. 7.* Cum utriusque tribunal idem sit, nec ab eodem ad idem tribunal appellari possit, sed ad eum, ad quem appellaretur, si ipse cujus vices sustinet, judicasset. *Gerlac. Buxtorff. ad A. B.*

A. B. Caroli IV. Concl. 63. nec ad *Cameram* appellari potest, Cùm etiam *Judicium* *Camerales* *Vicariatus* *subjectum* sit, quod ex *observatione* *Imperii* de Anno 1519. ac 1612. nec non expressa *Caroli V. confirmatione*, quam refert *Goldast in Reichsagung p. 242.* comprobatur est ac d. anno 1612. 6. Maji processus sub utriusque *Vicarii nomine*, & *communi sigillo* expediri ceperunt. *Buxtorff. d. loco Concl. 59. & 60.* Dissentit *Maranta in spec. aur. p. 6. de app. n. 388.* putans, vacante *Imperio* indistinctè appellari ad *Papam*, etiam omisso medio.

XLIV.

Sed assertioni nostræ, qua thesi 40. diximus *Imperatorem* ac *Regem Rom.* summum imperium habere, resistere videtur *C. V. §. fin. Aurea Bullæ*, ubi dictis *Personis* *Judex*, *Palatinus* sc. *Rheni*, coram quo conveniri, ac super causis *civilibus* ac *pecuniariis*, pro quibus impetiri fuerint, respondere teneantur, constituitur, qui olim moribus ac consuetudine tantum illorum *Judex* fuisse perhibetur *Schwabenspiegel lib. 1. c. 20. §. 4. & lib. 2. c. 43. §. 6.* ubi ita legitur, *Der Pfaltz Graff zu Rhein ist zu Recht Richter vber den König/vnd davon hat die Pfaltz viel Ehr. Gerlac. Buxtorff. ad d. c. 5. A. B. §. fin. Concl. 77. & 78.* Non tamen alibi præterquam in *Imperiali Curia*, ubi *Imperator* seu *Rex Rom.* præsens extiterit, illud *judicium* exercere poterit, vel secundum *German. versionem* etiam alio loco ubi *Imperator* præsens est *Buxtorff. d. Concl. 77. lit. f. Beust. in l. admonendi n. 194. ff. de jurei.* Si verò *Imperator* ut *Dux* vel *Comes* lite pulsètur, tunc ad *Austregarum* *judicium* vocandus erit. *Vult. l. 1. n. 9. C. ubi Senat. & Imperatorem in Camera respondiss.* refert *Schönanman Obs. Cam. 20. & decis. 2. n. 32.*

XLV.

Attamen *Imperator* aut *Rom. Rex* coram *Comite Palatino* conveniuntur, non ut *superiore* aut *Magistratu*, vel *æquali*, sed quia ipsi, quodammodo deposita *majestate* *Imperatoria*, cognitioni *Comitis Palatini*, quantumvis *inferioris* sese submittere, quo *Imperatoria Majestati* nihil prorsus detrahitur. De *jure* siquidem *civili* receptum est, ut si quis major vel *æqualis* subiciat se *jurisdictioni* alterius, possit ei & *adversus* eum *ius dici*. *l. 14. de jurisd.* *Reges* etiam *Galliæ* *Parlamenti Parisiensis* *judicium* subire coguntur. *Hottom. in Franc. Gallia c. 8.* Ea enim in re tantum abest, ut quicquam ejus *majestati* detrahatur, ut eo nomine *securiorem* eam faciat *Papon. 2. notar. c. division del' ordre de plaidier fol. 23.* ac secundum *Bodinum lib. 2. de Rep. c. 1.* *Monarchiâ* *Francorum* nulla magis *Regia* fingi potest.

XLVI.

Sic quoque *Reges Hispaniæ* in *conventibus triennialibus* *ius dicunt*, & *ius sibi dici* patiuntur. Ita in *Anglia* si *Regi* aut *Principi* cum

D

alio

alio lis est, mox Curia major, quæ ex Pontificibus ac Patritiis conflatur, mox etiam ab eo magistratu, quam ipsi Angli Justitiam magnam vocant, cognoscit *Thom. Schmith de Rep ac adm. Angl.* sicut in Arragonia à Justitia Arragonica *C. Borell. de prestant. Reg. Cathol. c. 46. n. 54.* In Dania universus Regni senatus, si Regi cum aliolis est, judicare solet. *Arnise. lib. 1. de jur. Maj. c. 6. n. 11.* Ac Electores ac Duces Saxonie coram Assessoribus Curiarum supremarum de bonis seu redditibus ararii sive Camera, vcr Ihre Churf. vnd S. Gu. Gu. Hoffgerichte wegen derselben Cammergüter conveniuntur. Churf. Sächs. Oberhoffge Richters Ordnung zu Leipzig. Rubric. Wer vor das Oberste Hoffgerichte. Nec tamen quisquam tam delirans fuerit, ut curias illas, propterea Ducibus Saxonie dignitate aut superiores aut pares esse dixerit. Sic Archiduces Austrie cum sint immunes à jurisdictione, ortis Controversiis aliquem è suis Vasallis judicem constituunt, coram quo conveniantur & jus accipiant. *Cuspin. in Austria p. 37. Michel. Schifer de orig. vel potestate Elector. th. 76.*

XLVII.

Sed obfistere adhuc videtur, quod dicit *Paurmeister. lib. 2. de jurisdictione. c. 3. n. 1.* Pontificem Romanum in toto Imperio habere jurisdictionem, Cum Pontifex superiorem non agnoscat, neque enim ab Augusto, neque ab omni clero, neque à Regibus judicabitur. *c. nemo 13. q. 3. Cunctis enim ipse judicaturus à nemine est judicandus c. si Papa 6. dist. 40.* Insuper innumerabilia præjudicia prostant, ex quibus Pontificis summam jurisdictionem stabiliri posse videtur, inter quæ sufficit jam exemplum Bonifacii IX. adduxisse, qui Albertum Austriacum Imperatorem ab Electoribus bis electum liberis suffragiis & tertio confirmatum confirmare recusavit, quamvis præter decus Majestatis Imperatorie ter sollicitatus fuerit, negans potuisse eam absque consensu suo eligi, cujus auctoritas tam spiritualis, quam secularis summa esset in regna & imperia, Quam superbam sententiam, ut fastu aliquo insigni firmaret, prodiit in publicum Histrio ille, ense accinctus, corona ornatus jactitans se & Papam esse & Casarem *Andr. Alciat. de forma Rom. Imp. Cluten. in syllog. rer. quotid. th. 5. lit. g.* In recenti etiam memoria est, quod Ferdinandi I. Imperatoris Legato Gutzmanno à Paulo Pontifice, acciderit, qui ad nunciandum ipsius Electionem Papam adierat, dimissus, postquam 3. integros menses Romæ Pontificis auctoritatem, expectasset, id responsi accipiebat, se, Pontificem sc. pernegare, licuisse aut Carolo V. Imperium alii, quam ipsi Pontifici cedere, aut Ferdinando Imperii administrationem absque Pontificio consensu suscipere. *Jacob Franc. in Comm. de reb. Gallie de anno 1589.*

XLIX.

Sed commodè responderi posse puto, *ex c. nos si incompetenter 41.3*

g. 7. ex quo probatur, Pontificem esse sub jurisdictione Imperatorum, cum etiam olim subiecti fuerint Imperatoribus & Populo Rom. *c. fundamenta 17. de Elect. in 6.* Vana enim tunc cleri ac populi Electio habita fuit nisi Imperatoris auctoritate confirmata fuisset. *Platina in vita Severini I.* Justinus Imperator Hormisdæ I. Mauritius Tiberii gener Pelagio II. & Gregorio I. sedis Apostolicæ auctoritatem confirmasse leguntur. Postea Imperatores Constantinopolitani suos Ravennæ Vicarios, quos Hexarchos dixerunt, constituerunt, eosque in hujus juris societatem admiserunt, ipsisque inter cætera dignitatis privilegia, Pontificis quoque Romani approbandi auctoritatem contulerunt, & concederunt. *Joach. Cluten. in sylloge rer. quor. th. 5. lit. b.* Non minus scitè quàm verissimè igitur scripsit *Cluten. in dicta Syll. th. 6.* Si inter omnes omnium terrarum Reges, & Principes Pontifici Romano primam supremæ Majestatis tesseram, omnemque prærogativam factam tectamque relinqueremus, nihil aliud omnium rectè sentientium judicio foret, quàm impudicæ cuidam lupæ triobulari in honestissimo Matronarum Gynæceo primum dare subsellium. Hinc optumè Petrarcha exclamavit nel Sonnetto 106. 108. de' suoi trionfi.

Fondata in casta & humil povertate
 Contra tuoi fondatorialzi le corna
 Putta facciata, & dou' hai posta spene?
 Gia non fosti nutrita in piume altezzo
 Mà nuda al vento, & scalza frali stecchi:
 Hor vivi si, ch' a Dio ne venga il lezzo.

Joan. de Imola in Comm. ad c. 13. Ext. de judic. n. 9. & n. 19. distinguit, putans jurisdictionem quidem spiritualem summam Pontifici competere in toto obe Romano, non tamen temporalem sive secularem. Sed in Imperio Protestantium quàm saluberrimè & justissimè cuncta Pontificis Ecclesiastica jurisdictio sublata est. *R. U. de anno 1551. & 1556. Schonb. lib. 4. c. 6. in polit.* Hinc nimis tersè ac verè dixit *D. Bernhard. ad Eugenium Papam. lib. 25. Consid.* Quid fines in vadis alios, meministibi ministerium esse impositum, non dominium datum; Disce, tibi sarculo opus esse, non sceptro ut opus facias Prophetæ. *Calvin. lib. 4. c. 11. sect. 11. & 14.*

XLIX.

An verò Civitates possint de non appellando statuta condere dubitatum fuit? Sed negandum id puto, Via siquidem appellandi, tanquam theriaca preciosissima contra venenosas malè judicantium sententias, nemini intercludi debet. Appellatio siquidem saluberrimè veneno iniquæ sententiæ vel imperitiæ judicis mederi potest. *c. 1. de appell.*

D 2

pell.

pell. c. placuit 2. q. 6. Imò Judices, nisi specialiter privilegiati sunt, si appellationes non admittant, Jure Civili puniuntur 30. libris auri. *l. quoniam C. de appell.* Jure verò Canonum arbitrio superioris *c. de priore Ext. de appell.* *Henr. Bruning. de variis univers. speciebus th. 56.* *Baldvini Perusin. tract. de statut. §. appellare n. 3. fol. 793.*

L.

Privilegia de non appellando jam quod attinet, quorum mentionem feci supra th. 21. duplicis generis ea reperiuntur, Personalia aut realia, Illa; veluti quando Imperator Judicem dat ne ab eo appelletur, insertâ rescripto clausulâ, appellatione remotâ, *Mynsing. Ceni. 1. Obs. 3. Andr. Gail. lib. 1. Obs. 33. n. 5.* Quâ forma nemo alius præter Principem, seu qui superiorem non recognoscit, Judicem dare potest *Br. in l. omnes populi n. 27. ff. de justit. & jur. Meichsner. tom. 3. decis. Camer. 28. n. 3. VVurmbf. tit. 24. Obs. 29.* Alioquin hac ratione appellationis beneficium planè tolleretur *l. 1. §. fin. ff. à quib. app. non lic. VVe-semb. in parat. ff. eod. n. fin.* Ea verò formulâ sapissimè Judices datos à D. Marco testis Ulpianus est *in d. l. 1.* Auctor quaestionum in libros Codicis editus à Vito Polanto *lib. 3. Cod. tit. 1. q. 7.* Neque istam clausulam de frustratoria & moratoria appellatione, quæ inibi prohibeatur, accipiendum esse arbitror, tunc enim cum jure communi conveniret. *Marranta in spec. aur. p. 6. de app. n. 336.* Excipiendum tamen puto casum, quando quis à tali judice, appellatione remota, constituto, in locum non tutum citatus fuerit, tunc enim appellari potis erit *c. ex parte 47. de appell. nisi literis salvi conductus plenè & sufficienter de periculis ei cautum fuerit c. accedens 2. Ext. ut lit. non contest. Matt. Coler. p. 4 c. 1. n. 172 & seqq. de process. execut. nec obstare puto, quod clausula remota recusatione suspecti à Dd. intelligatur de frivolis & levibus, non autem de gravibus & legitimis suspicionibus *c. ex parte 13. ext. offic. Jud. deleg. Gail. lib. 1. Obs. 33. Lancellor. tr. de attent. p. 2. c. 60. n. 40. Magn. Dn. Foman. ad l. 16. q. 7. C. de Judic.**

LI.

Realia vel absolutè talia, vel restricta ad certam summam: Absolutè talia concessa sunt Proceribus S. Palatii, auditorium Principis constituentes *l. 34. C. de appell.* Ut & Patriarhis *l. 29 C. de Episc. aud. Nob. 139. c. 32.* Senatui, quod Edicto D. Hadriani effectum. *l. 1. §. 1. ff. à quib. app. non lic. Bodin. de Rep. lib. 1. c. 10.* Ante illud enim Edictum Senatus decreta retractari potuisse memorabilis locus apud Plinium *lib. 6. Epist. 5. & 13.* arguit, & explicat *Aerod. lib. 1. tit. 1. c. 23.* nempe in causis quæ à Senatu judicabantur, apud alios *παιλιδικία* seu retractatio induceretur. *Cujas. ad Nob. 82.*

LII.

LII.

Huic Senatui ferè æquiparantur, extremis appellationibus cognoscendis ad aptata Exedria, in Galliis Parlamenta, in Italia Rota & Senatus, in Hispania Consilia, quibus rectissimè connumeratur Spirensis illud Prætorium, quod Judicationis Imperatoris reverentiam repræsentat. Cammerg. R. Ordn. p. 2. tit. 27. & p. 1. tit. 27. §. Und sol der Verwalter. Reichs Abs. zu Augsp. de Anno 1566. §. Wer setzen/ §. erstlich/ §. so setzen/ §. ober das setzen/ §. wie ordnen. R. U. zu Regensburg Anno 1557. §. Nach dem das Kaysersliche Cammergerichte/ quod ordinaria Jurisdictione gaudet Denais. in adfert. jurisd. Cam. p. 43. Mynsing. Respons. 24. n. 2. & seq. Arnold. Engelbrecht. de jurisd. Imper. th. 121. lit. a. Thomas Michel de jurisd. th. 33. quippe quæ à lege Imperii & Imperatoris Commissione ei tributa est, quæ jurisdictionem ordinariam conferunt. Gail. lib. 1. Obs. 41. n. 5. Qui enim ex lege habent Jurisdictionem, illi haud dubiè sunt judices ordinarii l. mores cum seq. ff. de jurisd. Quin à quocunque causa avocari non possunt, est ordinarius, & propriam habet jurisdictionem. Didac. Covarr. in c. ut nostrum de appell. Gail. 1. Obs. 41. n. 3. Cammerge R. Ordn. p. 2. tit. 35. ibi, daß dem Kayserslichen Cammergericht Nicht ohnverhindert einiger Restitution, Supplication, Avocation, oder ander Suspension vnd Aufschlag / sein freyer / starcker / unverbinderter Lauff gelassen. R. U. zu Augspurg Anno 1530. §. Diweil nun vnsere Cammergericht das oberste vnd letzte Gericht. Recess. Imperii de Anno 1531. §. Ferners als. Cammerge R. Ordn. d. p. 2. tit. 2. Nullum enim aliud judicium est, quod ea majorem habet auctoritatem, cum summo nihil detur superius. Arist. 3. Polit. c. 5. Magnificus Dn. Bertram in dissert. de pace Relig. th. 116.

LIII.

Multum itaque errat Guido Papa, scribens, quod ab Imperatore seu Camera Imperiali ad Pontificem appellari possit, sed bene ipsius dogma refutat c. si duobus 7. §. fin. Ext. 1. de appell. Hinc Henricus 3. Imper. sub attestatione divini nominis affirmabat, teste Schaffneburg, se in eum si quis id præsumpisset, capitali sententia animadversurum, & omnia quæ ejus essent, usque ad internecionem dissipaturum, clademq; ejus diei, multis postea seculis non abolendam. Unde cum olim quidam etiam in pia & tutelari causa à Camera ad Pontificem appellasset, ut contemptor jurisdictionis Imperialis in 100. marcas auripari, cum refusione expensarum condemnatus fuit, quæ sententia pronunciata fuit 20. Februarii Ann. 1612. hisce verbis, Daß den Beklagten ihr Appellation von einer Ortheil an diesen Cammergericht gesprochen an Bapstliche Heiligkeit gethan/ demselbigen Cammergericht insinuiret, als zur Schmach/ Veracht vnd Verletzung Kays. May. Hoheit vnd zu Abbruch derselben Majestet/ vnd des heiligen Reichs obristen Jurisdiction, freventlich für

D iij

ges

genommen / keines Weges gebühret noch gekennet: Sie auch verhalten die
poen der Rechten vnd andere merckliche Bus vnd Straff verwircket haben:
Darin wir sie gefallen zu seyn erklären / vnd solche poen, Bus vnd Ver-
wirckung hiemit dieser Urtheil auff hundert Marck lönges Goldes in dem
Kaiserlichen vnd Reichs fiscum zu bezahlenmassigen. *Gylman, Symphor.*
tom. 3. lit. a. in materia appellationis fol. 31. Besold. tr. de appellat. c. 4. n. 7.
p. 120. In Gallia, eum qui à lege per Regem lata Papam appellaverit,
Majestatis reum deferri posse, & Principali & Curia Parisiensis decreto
cautum est 5. Calend. Mart. 1417. *Recueil del' arrest libr. 2. tit. 1. Arrest. 2.*

LIV.

Ne verò per Camera Imper. quæ provocationem à se excludit,
decisionem alicujus juri præjudicium inferatur, ab Imperatore ac stati-
bus Imperii saluberrimè Judicium revisorium institutum est, quo ei, qui
Camerale Decisione se aggravatum legitimè existimat, abundè succurritur
ac prospicitur, ac etiam per id remedi Judex ac Assessores Camera
circa decidendas lites circumspetiores redduntur. *Cammerge R. Ordno*
p. 3. tit. von Revision vnd Besichtigung der Acten vnd gesprochenen Ur-
theiln an Keyf. Cammergericht. Auch Syndicat oder Urtheiler / vnd wie
es mit dem allen gehandelt werden sol. Reichs U. in Regensburg An. 1598.
§. wie vnd welcher gestalt. cum §§. seqq. Cujus judicii formam ac requisi-
ta magnificè ac egregiè exhibet *Magnificus Dn. Bertram in dissert. de Co-*
mit. Imp. Rom. th. 12. Sed à sententiis revisorum, quibus confirmant
sententias Judicii Camera, nulla profus admititur appellatio, *d. p. 3.*
tit. 53. §. Im Fall aber da die Urtheil.

LV.

Præfectis in super Prætorio reale privilegium non provocandi in
jure concessum reperimus *l. unic. §. 1. ff. de præfect. Prætor. l. Præfecti 17. ff. de*
minor. l. 19. §. 1. l. 30. C. de appell. Aliud tamen remedium, supplicationis
puta, cõcedebatur *l. 1. C. de sent. Præf. prætor. l. 5. C. de prec. Imp. offer. seu, utè*
Heigig quest. jur. Cib. & Sax. p. 1. q. 10. n. 45. loquitur, Retractatio *ἀναψηφισ-*
φῆσις Græcis dicta, litigatorib. permessa erat, ut libellus didascalicus, vel
ipsh Præfecto Prætorio intra dies 10. à tempore latae sententiæ offerretur
vel Præfectianis. Quorum ad instar vigore A. B. Electorum Imp. Rom.
tam secularium, quàm Ecclesiasticorum sententiam sub appellationis
censuram revocare non licet, excepto casu denegatae Justitiæ. *Gulden*
Bulla Caroli IV. tit. II. Gerlac. Buxtorff. in dissert. ad A. B. th. 94. Pe-
trus Heig. lib. 1. quest. 4. & q. 10. n. 32. Matth. Vvesemb. Consil. 200. n. 113.
Non enim deneganda est facultas conquerendi apud supremum, de ma-
nifestis injuriis Magistratum inferiorum *D. Bachovius ad disp. fin. p. 2.*
Trentl. th. 1. lit. a. Aliàs enim injuriam aliquam saperent privilegia
non appellandi Principibus data, neque quod apud hujusmodi status
privilegiatos alia judicia inferiora sunt, justa satis ea privilegia efficere
pos-

possint, si naturam appellationem sanciat. Prædictum tamen privilegium nihil commune habere cum causis in prima instantia ad Camera Imperii pertinentibus existimat *Amplissimus ac Consultiss. Dn. D. Arumans ad A. B. c. 11. th. 19. Thomas Michel. de jurid. th. 26.* Integra quippe in iis contra Duces Camera est Jurisdictio, sicut anno 94. ad instantiam M. K. contra A. D. C. S. D. N. R. G. betreffend / mandatum sine clausula de administranda Justitia in Camera decretum fuit. *Matt. Vvesemb. d. Consil. 200. n. 113. verb. So redet doch dieselbige in aliis terminis & Judiciis inferioribus SubElectoibus.*

LVI.

Ecclesiastici ut & Elector Palatinus per Contrarium usum hoc privilegium perdidit, & suæ A. B. spontè renunciarunt. *Schurff. Consil. 29 Cent. 3. n. 1. Andr. Knich. in Comm. de Sax. non prov. jure n. 28. & seq.* Obtento tamen ab Imperatore privilegio peculiari ad certam summam, de quo dicam infra th. 60. Bohemix verò Rex Saxo Brandenburgicus illud factum testumque huc usque conservavit, ac Electori Saxonix hoc privilegium specialiter confirmatum est à Ferdin. I. Anno 1559. & Brandenburgico Electori à Rudolpho II. Anno 1586. Quod non provocandi privilegium etiam Ducibus Saxonix concessum est à Ferdinando I. de Anno 19. 2. Maji, ac Rudolpho II. de Anno 1596. *Petrus Heig. p. 1. q. 4. n. 42.* Hinc in Constitutionibus Ducum Saxonix tit. 16 graviter ita constitutum est, *Were es auch Sache das sich jemandes/wer der were / in vnsern Landen / Herrschafften vnd Gebieten gesehen / an den ordentlichen Gerichten in vnsern Landen nicht würde begnügen lassen / Sondern davon beruffen vnd appelliren / Oder sonsten ausländische Gerichte wider die vnsern / zumider der löblichen vnd im Hause zu Sachsen wolhergebrachte Freyheit vnd Gewonheitsachen / der sol seiner Lehn vnd Erbgüter verlustig seyn / Oder in mangel deroselben am Leibe gestrafft werden.*

LVII.

An verò in Domo Saxonica, ubi remedium Ordinarium appellationis cessat, extraordinariam supplicationis, uti in Præfectis Prætorio sit, admittatur? *Negamus cum Dan. Mollero in Semestr. lib. 1. c. 38.* qui scribit, quoties ejusmodi supplicationes porrectæ fuerint, toties rejectas, nunquam admittas esse, quia alio beneficio gravatis abundè prospectum Leuterationis sc. primæ & secundæ Ordinat. Provincial. & Constit. Electoris Augusti 19. p. 1. *von Leuterungen vnd Oberleuterungen.*

LIIX.

Hic verò dubitatio exoriri potest, Cùm omnes appellare prohibiti, non prohibeantur dicere de nullitate. *Vant. tr. de nullit. Rubric. quis*

quis possit dicere de nullitate n. 36. & 38. *Matt. VVes. Consil. 200. n. 114. Dec. Consil. 533.* an quoque cum à Ducibus Saxon. provocandi beneficium denegatum, nullitatis querimonia sublata sit? Negat id *Thom. Mich. th. 26. lit. e. in fin. de jurid.* styloque Camerae eam comprobari adserit, & pariter mandata, contra Duces Saxon. decerni testatur *Compilat. præjud. Cam. tit. de pers. privil. Gail. 1. Obs. 135. n. 4.* Sed sanè Contrarium potius cum *Ampliss. ac Consult. Dn. Arumao, th. 17. ad c. 11. A. B.* statuo, ob solidissima quibus sua Excell. utitur argumenta. Cum receptissimi juris sit, Exceptionem nullitatis executionem trium conformium sententiarum non impedire. *Octav. Vestr. in pract. lib. 8. c. 1. n. 7.*

LIX.

Præterea à Ducibus Austriæ non appellatur ex privilegio à Frider. I. Anno 1366. singulariter concessio, & à Frid. II. confirmato Anno 1545. *Goldast. tom. 1. Const. Imp. fol. 85.* nec à Duce Lotharingiæ, Lotharingischer Vertrag zu Nürnberg auffgerichtet Anno 1542. nec Burgundiæ Duce Burgundischer Vertrag Anno 1548. 26. Maji zu Augspurg auffgerichtet / ut nec à V. Virtembergico, Fürstliche Wirtembergische Hoffgerichts Ordnung p. 1. tit. 2. & tit. 53. Ubi tamen excipiuntur causa Contributionis, fractæ pacis publicæ, & salvi Conductus *Mynsing. Cent. 5. Obs. 58.* adeò ut & in Camera per fiscalem contra eos procedi possit. *Gail. de Arrestis c. 6. n. 15. Pet. Frid. Mindan. de process. lib. 1. c. 38. n. 5.*

LX.

Ob privilegia restricta ad certam summam etiam appellari ad Camera Imperialem nequit, nisi summa præfinita excedat V. G. apud Electores Trier 500. Rheinst. in Gold. Cölln 500. in Münz. Pfalz 1000. fl. in g. Apud Episcopos 600. fl. m. in realibus. In personalibus vero & mobilibus 400. fl. m. Lüttich 1200. fl. g. Brixen 300. fl. m. Metz 500. fl. g. Verdun 500. fl. g. Apud Principes seculares Berrn 500. fl. m. Berrnschw. 300. fl. g. Pomern 300. fl. g. Meckelburg 300. fl. g. Hessen 600. fl. g. Die Reichstädte. Regenspurg 400. fl. m. Nürnberg 600. fl. m. Memmingen 600. fl. m. Straßburg 600. fl. m. Franckfurt 200. fl. m. Cölln 300. fl. g. Lübeck 200. fl. Lüb. Hamburg 600. fl. g. Bremen 600. fl. g. Münster 200. fl. Schweinfurt g. 200. fl. m. Hall in Schwaben 200. fl. m. &c. *Vid. Frider. de process. lib. 1. tit. de privilegiis quorundam statuum.* Prædictas verò summam nonnunquam mutari ac augeri Reip. Germ. magni interesse, cum sc. in Camera in dies augentur lites notat *Anton. Coler. de jur. Imp. Rom. sect. 21.*

LXI.

Visis jam quomodo attentata ex causa appellationis fiant, restat, ut & de modo revocandi ea paucis quid subjiciamus. Duplici verò via
re-

revocatio ista expeditur, una directæ sc. petitionis, & ordinarii iudicii, simul cum causa principali, quâ expectato causæ principalis eventu, beneficio iniustitię possunt per sententiam in causa principali revocari *Fr. Hercul. c. 11. n. 1.* Qua ratione requiretur libellus, & cum processu principali poterit aptari & ordinari, & cumulari, & circa terminos, & circa probatoria, hanc vel illam causam suspendendo, quousque simul decidi possunt, ad arbitrium Iudicis, *juxta text. l. 1. C. de jur. delib.* Et ideo hoc casu libellus erit clarus parte opponente. *Dec. in c. consuluit eol. 3. de appell.* Modum formandi libellum super revocatione attentatorum exhibet *Speculator in tit. ut lit. pend. ac Noa Meuer in pract. der Reys. Cammerge R. Ordn parte 2. pag. mibi 114.* Qua via etiam proceditur in iudicio Camerali si s. attentata non sunt notoria, ac in continenti probari nequeunt. *Cammerge R. Ordn. p. 3. tit. 31. §. vnd dieweil bis her / in Verb. Ordnen vnd setzen wir / daß fürhin Causa attentatorum mit vnd neben der Hauptsach gehandelt / vnd keine durch die ander verhindert / oder auffgehalten werden sol. Mynsing. Cent. 3. Obs. 33.* Sic causa Attentatorum necessario tractanda erit cum negotio principali, in omnibus casibus, in quibus constat, attentata ante omnia non esse revocanda. *L. si constiterit C. fin. regund. Fr. Herculan. c. 14. n. 20. Innoc. in c. constitutus de filiis presbyter. §. c. significasti de divor. Ut si de jure petentis revocari attentata notorie non constaret. Octav. Vestr. in pract. pagin. 684.*

LXII.

Altera via, qua proceditur extra ordinem, iudicii ordine non servato, per officium Iudicis, quo magis properantes petimus ante omnia, attentata revocari. In quo casu non requiritur libellus, nec litis contestatio. *Vestrius in pract. p. m. 650.* Et per hanc viam resultat effectus suspensivus, ut interim taceatur de negotio principali *per c. non solum 7. de app. in 6.* Et id non solum in negotio principali, sed & in causa nullitatis si capenderet, Ita quod esset prius providendum super attentatis, quam super nullitate *Afflic. Decis. 98. n. 4.* Hac verò via procedendi Cam. Imp. non utitur, nisi eo casu ubi attentata sunt notoria aut in continenti probari possunt. *Cammerge R. Ordn. d. p. 2. tit. 31. §.* **Vnd dieweil bis her aus dem / daß die Causa attentatorum je zu Zeiten / ohne die Hauptsache erortert worden / nicht geringer Verzug der Sachen erfolget ist / ordnen vnd setzen wir / etc. Es were dann / daß die Attentaten offenbahr / oder sonsten in continenti möchete dargehan vnd bewiesen werden / In welchem Fall dann dieselben vor allen dingen revociret vñ abgethan werde sol.** An verò Electio unius prædictæ viæ agendi alteram excludat ac tollat, intricatissimæ ac longè controversæ est quæstionis, sed tamen cum Rota

E

Rom.

Rom. statuimus, quod litis Contestatio in ordinario iudicio facta, non impediatur, quin passus attentata possit reverti ad viam Extraordinariam, implorando Iudicis officium, ut imprimis & ante omnia revocet, si sc. attentatorum causa ita fuerit qualificata. *Rota decis. 185. in no. si pars rea de app. & ratio est secundum Patres ibi, Quia ista revocatio possit peti in quacunq[ue] parte iudicii d. c. non solum.* Aliquando etiam Iudex ex mero officio & proprio motu, parte non petente potest revocare attentata, q[ui] ad p[oen]am sui contemptus *Cassod. decis. 3. de restit. spoliat. Rom. Consil. 14.* & ita ex officio revocata esse attentata in causa *Sockenhausen contra Pfisterfeldt / docet Gailius lib. 1. Obs. 146. n. 7.*

LXIII.

Agenti verò ad revocationem attentatorum duo potissimum probanda incumbunt. 1. Innovationem illegitimam esse factam. 2. Appellationis pendentiam, tempore quo fuit innovatum. *Vestr. in pract. lib. 8. c. 4. n. 18.* Non gravatur tamen hoc iudicio actor probatione suæ possessionis in re, vel coloratione tituli possessionis suæ, circa cujus possessionem diceretur attentatum. *Innoc. in c. dilecto de major. & obed.* In revocatione enim attentatorum non quæritur, an quis possideat, sed attenditur solum status primus, in quo erat pars, antequam attentaretur. Et in hoc est valde privilegiatum remedium, Cum nec proprietatis, nec spoli, nec Excommunicationis exceptio valide apponi possit. *Vestr. in pr. d. lib. 8. c. 4. n. 30. Mar. in pract. p. 6. de app. n. 404.* Attamen si ille, qui pretenditur attentasse, de jure præsumeretur, in attentato præsentis extitisse, i. e. possidisse, vel iste contenderet, se in eo esse vel possidisse tempore litis inchoatæ, ulterius instanti pro revocatione attentatorum hoc esset probandum, quod scil. ipse instans possidebat tempore attentationis, vel Adversarius non possidebat, si aderat præsumptio, vel causa verisimilis quod ita esset. *Innoc. in c. bene de appell.* Quia talis non diceretur innovare, sed jus suum continuare, Nisi actor præsumptionem possessionis rei contraria probatione dilueret, probando possessionem suam tempore innovationis. *Vestrius in practica pag. m. 651.* Si verò quis diceretur per alium attentasse, non obtineret actor, nisi doceret, de mandato in personam illius, qui attentasset, & non sufficeret in hac specie, utpotè materia delicti, docere de generali mandato. *Lap. in c. eam quæ de prebendis in 6.* Eo enim casu requiritur specialissimum mandatum. *Hieron. Manfred. p. 5. n. 17. ac Concl. 15. de attent. Fr. Hercul. c. 15. n. 6. & c. 29. n. 147.* Si verò Tertius attentarit, non est locus remedio attentatorum, nisi ille habuerit causam à Iudice vel à parte litigante *Ro. Bisig. 4. de app. Manfred. p. 1. n. 16. & p. 3. n. 17. & 18. Hercul. c. 29. n. 166.*

LXIV.

LXIV.

Quæ verò dicta sunt de beneficio ac revocatione attentatorum, ex causa appellationis pendentis, ea etiam ampliatur in aliis articulis juris, quibus sc. litis pendentia inducitur, ac Judicis Juridictio suspenditur atque ita primo ampliatur in Citatione, postquam à Judice competenti citatio formaliter emanaverit, & ad partem citatam pervenerit, vel per eum factum est, quo minus ad ejus notitiam perveniret *c. gnatum de officio delegati. Vvesemb. in parat. ff. de alien. mut. jud. n. 11.* Ut verò citatio litis pendentis effectum sortiatur, requiritur ut in citatione causæ exprimanur, ob quas quis citetur, ut ita citatus de illis instructus esse possit. *Clem. fin. ut lit. pend. Fr. Hercul. c. 6. n. 7. Gail. 1. Obs. 51. Cammerger. R. Ordu. p. 3. tit. 12. §. Und sollen. Reusner. lib. 2. decis. 22. n. 28.* Hinc omnis alienatio rei litigiosæ, vel si esset permutatio litis pendentis revocatur per viam attentati, *l. 2. C. de litig. in verb. emptio- nib. vel quibuslibet aliis contractibus. Fr. Hercul. c. 29. n. 160. Hier. Man- fred. Concl. 45. & Concl. 113.* Quoad efficiendam verò rem litigiosam multum interest, an actio realis, an personalis fuerit instituta. In reali enim efficitur res litigiosa citatione saltem facta *Auth. litigiosa C. de litig. & Clem. fin. ut lit. pend. Gail. lib. 1. Obs. 118. n. 4.* Quamvis judi- cium nondum sit acceptum h. e. lis non sit contestata *Matth. Coler. in proc. Exec. p. 3. c. 11. n. 19.* Et ita pronunciavit Scabinatus Jenensis 11. Jan. Anno 1612. *Magnif. Dn. Foman. in præl. ad c. fin. tit. decretal. de sequestratione q. 11.* In Personali verò actione res redditur litigiosa per litis contestationem tantum, non verò per Citationem *l. cum fundus 31. de R. C. & l. 2. C. de litig. Hart. Pistor. p. 1. q. 40. n. 2. & 5.*

LXV.

De posteriori verò maximè disceptant Dd. an sc. in actione per- sonali litigium contrahi possit, & ferè communis Dd. opinio est, contra conventum actione personali, non revocari attentata. *Vital. in Claus. nil nob. Hieron. Manfred. Concl. 17. & Concl. 66. Hercul. c. 29. n. 98.* moti fortassè ea ratione, quod in personalibus non res, sed actio per litis con- testationem reddatur litigiosa, *d. l. 2. C. de litig.* Sed tamen puto Con- trariam opinionem veriorē esse, si sc. res actione personali principa- liter petatur V. G. si Equus actione empti petatur, tunc non solum actio, sed & equus, sive res de qua agitur fit litigiosa *d. l. 2. cum seqq. & Auth. litigiosa C. de litig.* Quam sententiam etiam Scabinatus Jenensis secutus est 8. Octob. Anno 1613. *Magnificus Dn. Foman. in d. præl. publ. ad c. 3. tit. decret. ut lit. pend. q. 4.*

E 2

LXVI.

XLVI.

Ampliatur 2. in libello Principi oblato. *l. 1. C. ut lit. pend. l. 1. C. quand. lib. Princ. dat. Fr. Hercul. c. 6. n. 14.* Quod tamen non simpliciter, sed qualitatè verificari puto, quando nimirum libellum supplicem in secutum fuerit rescriptum Principis, *Mascard. de probat. Concl. 986.* Inanis enim est libellus sine rescripto. Rescripto siquidem conceditur jus contestationis *l. illam C. de donat. Cujac. in parat. C. quando libell. Princ. datus.* Ac hisce in terris causa ad dicasterium provinciale, das Hoffgericht genant / deduci nequeunt, respectu litis pendentia, propter supplicationem Principi oblatam, & rescriptum insinuatam alii Judici Ordinario, quod præjudicium Dicasterii provincialis Jenensis 11. Januarii Anno 1609. factum comprobatur. *Magnif. Dn. Fom. ad c. fin. Ext. ut lit. pend. q. 6.*

LXVII.

An verò lite pendente apud Inferiorem, liceat supplicare Superiori & rescriptum impetrare contra adversarium, si litigator facit mentionem litis pendentis, commodè hinc quari potest. Sed negativa subscribendum puto, *per l. 2. C. ut lit. pend.* quia regula de non tollendo jure quaesito procedit stante litis pendentia. *Fr. Hercul. c. 29. n. 172.* Dissentiunt quamplurimi Dd. qui tamen, ut mihi videtur, intelligendi sunt de iis casibus, quibus jus litis pendentis non innovatur, neque alteratur. V. G. si supplicatur probabenda copia actorum, vel Ordinarius requisitus non faciat Justitiam *Br. in l. 3. C. ut lit. pend. Hercul. d. c. 29. n. 186.* Sub qua limitatione etiam Consuetudinem Gallia accipiendam esse autumo, qua Regi semper lite pendente potest supplicari, quæ supplicationes lettres d' estat dicuntur, ac rescriptum ea forma concipitur, Non obstant l estat du Procez, instruiet, couchè en droict, & conclu, rigueur de droict, us, & coustume de pays. *Papon. 3. notar. c. 8.*

LXIX.

Ampl. 3. in recusatione Judicis suspecti. *c. secundò requiris & c. cum speciali de appell. l. apertissimi C. de judic. Masfred. Concl. 291. Fr. Hercul. c. 29. n. 217* Quia quando Judex ex justa aliqua causa redditur suspectus, interim suspenditur ejus jurisdictio, quia recusatione pendente, non potest ad aliquem actum procedere in illa causa & si procedit, processus est nullus *Maranta p. 6. de app. n. 24.*

LXIX.

LXIX

Ampl. 4. in restitutione in integr. postulata l. 1. Et ibi Cujac. C. in integr. rest. postul. nihil no. Dd. in c. suscitata de restit. in int. Fr. Hercul. c. 6. n. 18. Et e. 79. n. 48. Vestr. in pract. lib. 8. n. 15. Nisi forte constet morandi tantum an mo restitutionem peti d. c. suscitata. Mynsing. Cent. 1. Obs. 48. Lancelot. de attent. p. 2. c. 18. At Vestrius d. l. n. 16. Et 17. hanc limitationem non generaliter veram esse putat, dum certis casibus, etiam subsistente suspitione malitiæ seu calumniæ retardaretur executio, utpote si executio non esset recuperabilis præjudicii, & præjudicium, quod per executionem fieret, non posset per cautionem præservari.

LXX.

Ampl. 5. in Impetratione Judicis & Commissione causæ c. suggestum. c. causam 2. de testib. Cardin. in Clem. 2. ut lit. pend. in 3. oppos. 4. Et 5. c. fin. in verb. coram Judicibus de legatis, ut lit. pend. Apud Delegatum verò res ut litigiosa reddatur, requiritur primò præcessisse literas supplices, quibus petitus sit Judex delegatus, deinde quod secuta sit commissio perrescriptum, denique quod delegatus citationi inferat verba rescripti Nov. 112. c. 1. in pr. Et Auth. litigiosa. C. de litig.

LXXI.

Ampl. 6. in Relatione & Consultatione facta superiori l. 1. in verbo Consultationis Et verb. relatio C. de relat. l. ex eo C. de appell. Cum sc. super re dubia, superior putà Princeps consulitur, & quid servari in judicio velit, interrogatur. c. intimasti Ext. de app. VVesemb. in parat. ff. de appell. n. 4. Relatio enim ut ait Maranta d. p. 6. de appell. n. 10. est actus suspensivus, sicut appellatio, Nam relatione pendente nihil innovari potest.

LXXII.

Ampl. 7. in concessa dilatione. Dilatione enim pendente officium Judicis conquiescit L. si pars 3. C. de dilat. c. significante 69. de appell. Hinc si fuerit concessa moratoria vel quinquennalis, vel aliter concessa dilatio, & interim durante dilatione deventum sit ad executionem, id revocari debet ut attentatum. Boer. decis. 296. Hercul. c. 29. n. 128.

LXXIII.

Ampl. 8. in facta avocatione, ubi superior avocaverit causam ex certa scientia, attentata per Inferiorem, etiam ignorantem avocationem

sunt nulla. *Hercul. c. 29. n. 47. Manfred. Concl. 49.* & Factum per Judicem post avocationem causæ, revocatur per viam attentati *Rebuff. in rr. de avoc. n. 103. Manfred. Concl. 42.* Hinc avocationem causæ magis afficere jurisdictionem Judicis inferioris scribit *Gailius lib. 1. Obs. 41. n. 2.* quàm appellationem.

LXXIV.

Ampl. 9. in reductione laudi ad arbitrium boni viri, quando alterutra pars arbitri iudicium iniquum esse contendit, & Judex ordinarius ejus, qui reductionem petit aditur. *Gail. lib. 1. Obs. 149.* Quia petitio reducendi est qd. provocatio quædam ad iudicem competentem. *Mar. p. 6. de app. n. 114. Franc. in c. dilecto §. quarto limita de appell. Lancell. de attent. c. 16. n. 10. & seq.*

LXXV.

Ampl. 10. in causa nullitatis. Ea enim introducta operatur effectum suspensivum, ut interim, donec de nullitate cognoscitur, non possit in negotio principali procedi, si videlicet nullitas talis est, quæ altior non requirit indaginem, sed evidens & in promptu. *Br. in l. cum querebatur ff. de re judic.* Quæ verò sint evidentes sive promptuarie nullitates *Vid. Afflict. decis. 283. n. 2. Dd. in Clem. 1. de re judic.* In Camera tamen Imperiali Inhibitio una cum citatione super nullitate petita concedi non solet. *Andr. Gail. lib. 1. Obs. 127. in fin.*

LXXVI.

Ampl. 11. in petita revisione, Quia pendente revisione, Executio sententiæ Cameralis suspenditur. *Cammerger. Ordn. p. 3. tit. 53. §. Ob auch die Revision, ibi, sondern mit execution. Abschied des Deputationstags zu Speyr de Anno 1600. §. Als auch Streit/ ibi das pendente revisione mit der Execution. Bender. Concl. 20. p. tot. de Revis. Thom. Mich. de jurid. th. 34. & ita observatum fuisse, in causa Borcken contra Brandenburg Anno 59. scribit Gailius lib. 1. Obs. 154. n. 4.*

LXXVII.

Ampl. 12. In Leutatione & Oberleutatione interposita siquidem Consuetudine Saxonica ibi sententiæ suspenduntur, quoad executionem, non secus ac per appellationem. *Constit. Elector. 19. p. 1. & ibi Dan. Moll.* Alias ac plures Ampliationes in præsentiarum, recensendas omitimus, quæ ex Dd. passim depromi potis erunt.

LXXIIX.

Restat itaque, quò colophonem huic nostræ disquisitioni, imponamus, ut non nulla de limitationibus breviter hic adducamus. Fallit ergò beneficium attentatorum 1. Si appellatio non legitime fuerit interposita, Ita ut sententia transiverit in rem judicatam, vel aliter negotium non fuerit devolutum ad Judicem ad quem, tunc enim per eum attentata non possunt revocari, ut evenit in casu, quo fuit appellatum, sed non petiti Apostoli *c. ab eo* & in *c. non solum de appell. in 6.* 2. quando appellatio non fuerit prosecuta sed deserta. *c. ad hac 27. c. per venit 28. & c. cum speciali 61. §. excessu quoq. versic. quam si proseq. de appell.* Perindè enim tum habetur ac si appellatum non fuisset. *Henning. Gorden. Conf. 56. p. 4. Vant. de nullit. quotiet & c. n. 49. Fr. Hercul. c. 30. n. 69.* Nec refert, utrum appellatio deserta fuerit jure communi an jure statutorio, *Hier. Manfred. Concl. 74. & 96. & 118. & 360.* 3. generaliter in iis omnibus casibus, in quibus de jure appellatio prohibita est, *c. non solum, in verb. exceptis de appell. in 6.* de quibus supra multis dictum fuit. 4. Quando notoriè constaret, de non jure petentis revocari attentata. *Fr. Hercul. c. 30. n. 74.* 5. Quando Appellans non habuerit potestatem appellandi. *Manfred. Concl. 19. Herculan. c. 30. n. 43.* 6. Quando coram notario ac testibus appellatum, nec illa appellatio Judici inferiori ac parti insinuata fuerit, facta à Judice vel parte ante inhibitionē superioris, non pro attentatis censenda. *Cammerge R. Ordn. p. 2. tit. 29. §. Item so sol einem jeden.* 7. Quando articulus separatus sit à causa principali, nec connexitatem habet cum illa, *c. super eo de appellat.* ubi Burrius ponit exemplum, Si appellet quis ab Expensis, in quibus condemnatus fuit ratione Contumaciæ, tunc enim hujusmodi appellatio non obstat, quo minus procedatur in causa principali. 8. In appellatione Extrajudiciali, Judici parti que non intimata, ob justam ignorantia causam, & quia nulla in ipsis temeritas argui potest. *Fr. Hercul. c. 30. n. 15. & 16.* 9. in tertio causam à contendentibus non habente 10. si appellans contra appellationem suam, vel Adversarii sui antea factam aliquid novaverit. *c. constitutis 23. de appell. in 6.* 11. si partes ipsæ novationem fieri consentiant *gl. in c. significasti de appell. Socin. reg. 21. Dionys. Gothofr. in not. ad tit. ff. nihil nob. app. pend. lit. b.* 12. in sententia contra administratorem loci Pii, qui non obstante appellatione cogitur ad reddendam administrationem *Angel. in Auth. de sanct. Episc. §. aconomos.* 13. in sententia, lata in Syndicatu, quæ non suspenditur per Appellationem. *Paris de Puteo in tract. de Synd. in verb. appell. vel nom.* 14. si appellans agat de præbenda, sibi ante quam vacasset promissa, hoc enim casu potest ea alii conferri, non obstante appellatione *c. relatum 3. de concess. præbend.* 15. Item si duobus præsentatis prior repulsus appellaverit, hoc

ERIM

2.

enim casu alterius institutio, quamvis pendente appellatione facta valer
c. pastoralis 29. de iure patron. 16. in appellatione ab Electione à majore
 parte facta *c. 1. & c. ex ore 3. de his que fiunt à maj. parte.* 17. si ab in-
 terlocutoria appellatum, & inhibitio non infecuta fuerit. *c. non solum 7.*
versic. donec appellationis causam de app. in 6. 18. Quoties quis per
 modum continuationis quid faceret. *Gail. 1. Obs. 147. n. 1.* Hinc
 omnia, quæ fieri possint lite pendente in prima instantia, non dicuntur
 attentata, si fiant in sequentibus Instantiis. *l. postquam §. Imperator ff. ut*
legat. nomine. 19. Quando attentata non vergunt in præjudicium
 appellantis, sed in favorem ejus, & in iis quæ tendunt ad faciliorem ex-
 peditionem Appellationis. V. G. Si Judex à quo pendente appellatio-
 ne testes senio confectos vel valerudinos ad perpetuam rei memo-
 riam examinaverit. *Disitation Abschied des 68. Jahrs. §. Was auch fern*
ner. Cüner. in addit. ad Cam. p. 3. tit. 29. circ. fin. Maranta p. 6. de app. n.
206. vel si terminum ad præsentandam appellationem præfigeret *c. per-*
sonas & c. cum sit de appell. Item si cum subesset timor fugæ capturam de-
 cerneret, vel si timeretur de dilapidatione vel depopulatione fructuum
 veniretur ad sequestrum *l. Imperatores 21. §. fin. de app. c. ab eo de sequest.*
poss. & fruct. Mar. p. 6. de app. n. 181. Matth. Coler. de process. Execut. p. 1.
c. 2. n. 140. Indistinctè enim sequestrationem permitti, ubicunque me-
 tus dilapidationis intervenit, notissimi juris est. Item si partem possi-
 dentem tueretur, ne turbaretur in sua possessione *c. cum teneamur de app.*
 quia si contra possessorem fuisset attentatum, Judex à quo tunc procederet
 ad revocationem. *Maranta p. 6. de app. n. 194.* 20. Si Judex à
 cujus gravamine appellatum fuisset, illatum gravamen revocavit, quo
 casu possit Judex à quo citare ad hoc gravatum appellantem, & non so-
 lum revocare gravamen, sed etiam revocato gravamine, ad ulteriora
 in causa principali procedere, ac si nunquam fuisset appellatum *c. si Ju-*
dice de app. lib. 6. c. cum cessante Ext. eod. Et hisce impræsentiarum bono
 cum Deo, pedem figimus.

Paradoxa.

1. *Mirum non est ex serba ingenuum nasci.*
2. *Deteriorem facit condicionem, qui meliorem red-
dit.*
3. *Major numerus potest esse in paucioribus personis.*
4. *Desinit etiam id, quod nunquam cœpit.*

COROL-

COROLLARIA.

1. Imperator noster hodiernus Romano Germanicus, uti verus Monarcha, ita & verè legibus solutus est?
2. Imperator, vi supremæ potestatis, potest novo homini gratiam facere, & ita, ut etiam ad ludos Equestris zum Turniren / vel ad Collegia Canonica, præsertim superiora auff die Höhen Stifte admittatur, nobilitare?
3. In Electores Imperii Crimen læsæ Majestatis committitur.
4. Si Comes vel Dux ab Imperatore est bannitus, & ipsius bona cuidam alteri Comiti per Imperatorem concessa sunt, & deinde Comes bannitus, ab Imperatore restitutus est, tunc non tantum recuperare poterit Comitatum, sed etiam

F ven-

vendicare sua bona à Comite possidente?

5. Camera Imperialis in Jurisdictione criminali cum Imperatore non concurrit, exceptâ causâ fractæ pacis.
6. In Apanagio, Apennage Gallis dicto, *qui se baille aux enfans de France aultres que Daulphin pour entretenir leur estat, & maison*, non habet locum jus primogenituræ.
7. Quando *le mort saisit le vif*, heres opus non habet apprehensione corporali possessionis.
8. Investitura simultanea & manus conjunctæ, *die gesambte Handt* differunt.
9. Feudum novum, concessum jure Feudi antiqui, *nach Art vnd Eigenschafft eines rechten alten Stam-lehnguts*/ regulatur secundum naturam Feudi antiqui.

10. Doctores Bullati iisdem gaudent privilegiis, quibus promoti in Academiis.
11. Judices pedanei non habent Jurisdictionem.
12. Masculi descendentes ex foemina non succedunt in Feudis.
13. Hamaxobii non habent formam reipublicæ.
14. Non omnium quæ à majoribus nostris tradita sunt, rationem reddi posse, & eorum quorum ratio reddi nequit, rationem dari posse, non absurdum est.

ΠΑΡΕΡΓΑ.

1. An verum sit, quod Carolus Emanuel, Sabaudix Dux dicere solitus est, *Molto più sicura cosa essere, per tener Soldati in ufficio L' autorità, che il denaro, h. e.* Magis securam rem esse, ad retinendos milites in suis officiis, auctoritatem quàm pecuniam.

2.

2.

2. An verum sit, quòd Monsieur de
la Noue in suis discursibus politicis
ac militaribus, 6. discursu scribit,
*Que La lecture des liures d' Amadis
ne soit moins pernicieuse aux jeunes
gens, que celle des liures de Machiavel
aux vieux*, h. e. quod lectio libro-
rum Amadis, non minus perniciofa
sit Juventuti, quàm Machiavelli se-
nibus.

3. An verum sit, quod dixit Camillus
Urfinus: *Che i Principi, che non s'
intendono bene della fortificatione,
parte importantissima della militia,
non mai potranno regger bene gli stati
loro.*

F I N I S.

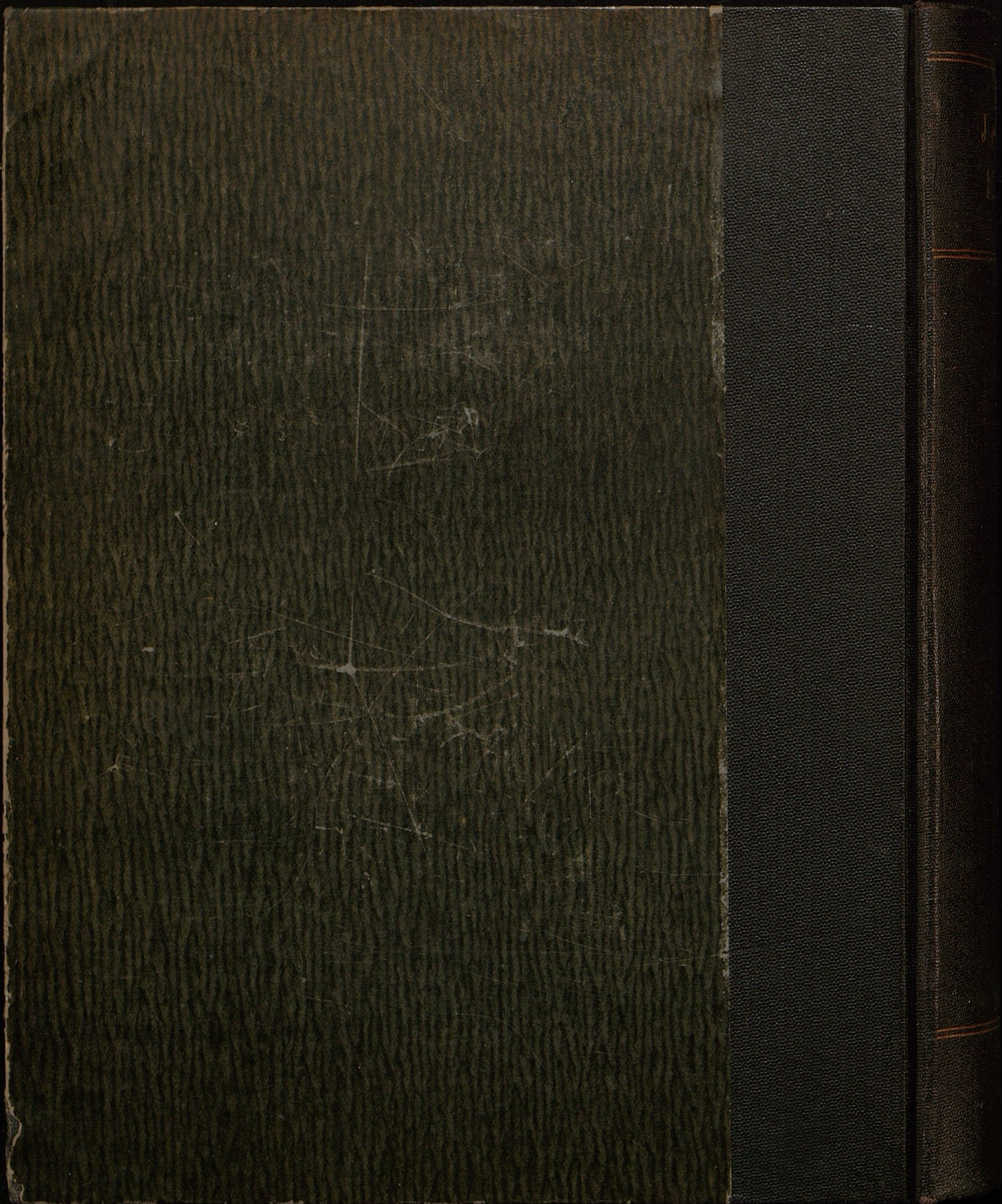
ULB Halle
005 132 649

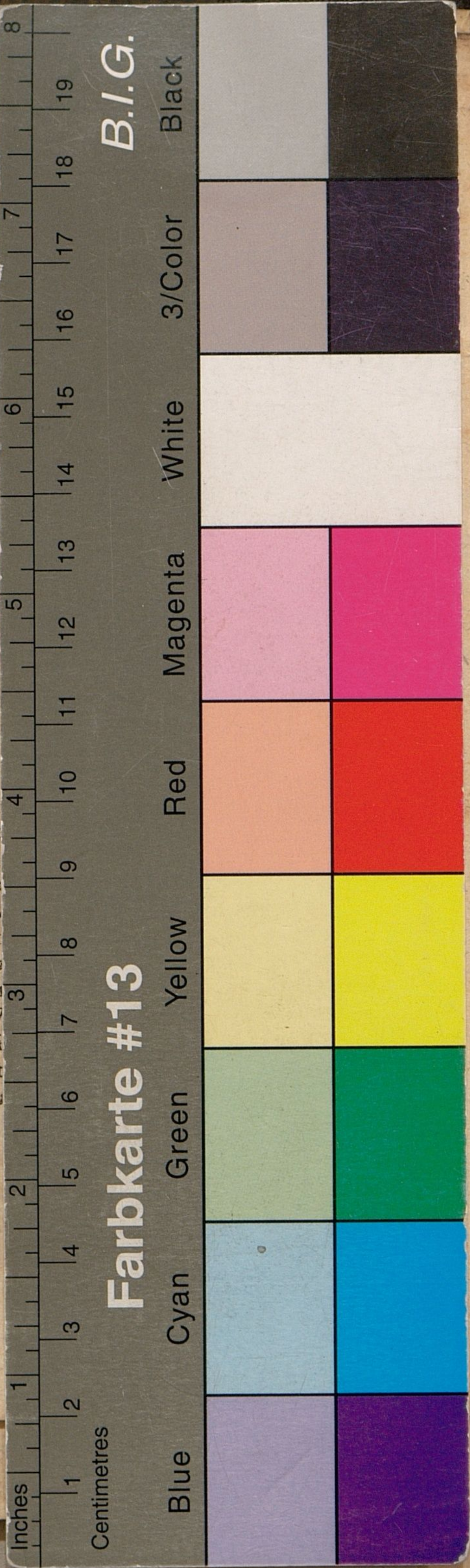
3

V017

415

DISPUTATIO INAUGURALIS
De
ATTENTATIS
APPELLATIONE
PENDENTE,

~~1626~~
1626, 4

4 // M

Quam

Divina annuente Clementia
ex Decreto

Magnifici Nobilis & Amplissimi Jctorum Ordinis
in incluta Salana

Sub Praesidio

Viri Amplissimi, Consultissimi, Clarissimi

Dn. JOHANNIS SVEVII J.U.D.
& Prof. Publ. Dicasterii Provincialis, uti & Scabinatus
Assessoris meritissimi, Promotoris ac Praeceptoris
sui summè suspiciendi.

*Pro summo utriusque juris Doctoræ gradu, dignita-
tibus ac Privilegiis consequendis,*

Publicæ disquisitioni proponit

GEORGIUS HEINRICUS Springsfelde
Vinariensis.

*Ad diem 13. Maji
loco & horis solitis.*

JENÆ

Typis JOHANNIS BEITHMANNI,
ANNO M. DC. XXVI.

Hh

5/2

